

Bedarbiai Išmaldų Nereikalauja

Čilės Laivyno Sukilimas Baigtas Darbo Dienai Praėjus

BEDARBIAI IŠMALDOS NEREIKALAUJA.

New York, N. Y., rugs. 5. — Prieš Darbo Dienos šventę Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, p. W. Green paskelbė atsisaukimą į visuomenę didelį nedarbo reikalą. Tame atsisaukime prezidentas pareiškia, kad dabartiniu laiku Jungtinėse Valstijose yra virš 5,000,000 bedarbių. Tie visi žmonės neturi progos užsidirbti pragyvenimui bent tiek, kiek visi tie, kurie dalinai dirba. Ar tiktai žiemai, sako atsisaukimas, rudens meto darbai baigiasi. Jiems gi pasibaigus, prasidės dar didesnis bedarbių, dar daugiau darbininkų bus be darbo. P-as Green pareiškė, kad tinkamiausia bedarbiams pašelpa, tai darbas. Bedarbiai išmaldų nereikalauja. Jie reikalauja darbo ir už tą darbą atlyginimo. Green sako, kad šiame krašte yra apie 3,000,000 žmonių, kurie turi mažesnius ar didesnius bižnius. Tie bižneriai samdo darbininkus. Na, ir jie nepadarė sau didelės skriaudos, jei kiekvienas duotų bedarbiams darbo, sakysim, kad bent kažnas darbdavis priimtų nors po vieną bedarbį, jam darbo suteikdamas. Šie žmonės-darbininkai, dirbdami pas tuos bižnerius, paskleistų apyvartan daugiau pinigų ir būtų pajoyinga ateinančios žiemos laukti.

ČILĖS LAIVYNO SUKILIMAS BAIGTAS.

Valparaiso, Čilė, rugs. 4. — Sukilo šios respublikos visas karo laivynas. Iš vietinio uosto keli karo laivai išplaukė su sąjunga su kitais laivais. Artillerijai paliepta į karo laivus šaudyti. Artilleristai atsisakė klausyti. Prieš karo laivus pasijusi lakunai. Ir mors tiems karo laivams pranešta, kad į juos bus šaudyta, jei jie nepasiduos, jie pareiškė, kad to nepaiso — jie išplaukė į jūrą, iš ten šaudys į pakraščius. Buvo keletas laivų apšaudyti. Tuo tarpu senasis kabinetas rezignavo ir jo vieton sudaryta naujas kabinetas.

Santiago, Čilė, rugs. 5. — Vyriausybė susitakė su karo laivynu, kuris buvo prieš ją sukilęs. Vyriausybė sutiko jurininkų reikalavimus pripažinti. Tačiau sukilimas Čilėje dar tebeina. Komunistai kursto minias prieš vyriausybę ir mano, jog jie čia galės įsteigti komunistinę respubliką. Susitakius su jurininkais, vyriausybė dabar daugiau domės kreipia į komunistinį veikimą, kurį beabejo ir gi pajęs nugalėti.

DARBO DIENAI PRAEJUS.

New York, N. Y., rugs. 8. — Vakar visoje Amerikoje švęsta Darbo Diena. Kaip ir visuomet, ta proga, daugely vietų rengta dideli mass-mitingai, kur kalbėtojai pasakė šiai šventei atitinkamas prakalbas. Šiuo tarpu daug domės atkreipta į esamą depresiją bei bedarbę. Pažangesnieji darbuotojai, ypačingai darbo vadai, ragino kra-

što valdžią nejuokais susidomėti bedarbe, kuri žiemai atėjus žymiai padidės ir dar daugiau darbininkų darbo neteks. Ypačingos kalbas pasakė New Yorko valstijos senatorius Wagner, Idaho valstijos senatorius Borah ir Amerikos Darbo Federacijos prezidentas W. Green. Wagneris savo kalboje, pasakytoje Syracuse, N. Y., griežtai reikalavo, kad valdžia pasirūpintų patiekti daugiau viešųjų darbų, kas galėtų bent vienam milijonui darbininkų darbus suteikti ir kad tam tikslui būtų naudojama išleisti du milijonai valdiškų bonų. Senatorius Borah kalbėdamas Cotto-wood'e, Idaho, pareiškė, kad šio krašto turtingieji žmonės turi bedarbius penėti. Jei jie to nepadarys geru, tai bus privirsti. P-as Green, kalbėdamas Ottumwa, Iowa, pasakė, kad aukos bedarbių padėties nepagerins. Bedarbiams reikalingas darbas, už kurį jie gauna mokėti. Jis, varde Darbo Federacijos, reikalavo, kad būtų atšauktas prohibicijos įstatymas ir įsteigta penkių dienų darbo savaitė. Šitai padarius, bedarbė žymiai sumažėtų. Toms lygias prakalbas pasakė ir daugelis kitų darbuotojų.

UKRAINEČIAI RENGIA SI PRIE SUKILIMO.

Varšava, rugs. 3. — Nors jau ir pirmiau Mažojoje Lenkijoje ir Galicijoje buvo slapta veiklama prieš lenkų viešpatavimą, bet paskutiniu laiku, Varšavos spaudo praneša, tas slapstas veikimas dar smarkesniu pasireiškia. Vien rugsėjo 2 dieną įvyko keletas teroristinių užpuolimų ant valdiškų įmonių. Todel, pasirodo, kad ukrainiečių judėjimas prieš lenkus darosi vis griežtesnis. Tame judėjime dalyvauja slapta ukrainiečių kariška organizacija. Nėra abejonės, kad bus prieita prie to, jog, vėliau ar anksčiau, kils ir revoliucija, ko lenkų valdžia pusėtinai prisibijo.

JUGOSLAVIJOS PANAIKIN- TA DIKTATURA.

Belgradas, Jugoslavija, rugs. 2. — Jugoslavijos karalius ministerijai kabinetą posėdy oficialiai panaikino iki šiam laikui čia vyrausią diktaturą, pats karalius perskaitydamas naujos konstitucijos projektą. Komitucija parašyta demokratiškais principais. Parlamentas numatoma iš dviejų rūmų — atstovų rūmų ir senato. Šaly bus vartojama trys oficialės kalbos: serbų, kroatų ir slovėnų. Į senatą visuomenė rinkas atstovus šešiams metams; 50% atstovų skirs pats karalius. Šis karaliaus elgesis daugelį žmonių nustebino, nes iki šiol jis buvo diktatoras rėmėjas ir pats diktatoriavo.

50,000,000 KINIEČIŲ BADAUS.

Shanghai, Kinija, rugs. 3. — Prez. Chiang Kai Shek paskelbė, kad 50,000,000 kiniečių, nutarę jūsiu nuo potvinio, laukia bados. Tik vienoje Kiangshau provincijoje potviny 100,000 žmonių žuvo.

RAUDONŲJŲ „SUKILIMAS“ BULGARIOJE.

Sofija, Bulgarija, rugs. 7. — Sulig įsakymo iš Maskvos, vakar visoje Bulgarijoje turėjo demonstruoti jaunieji komunistai. Kad išvengus nesusipratimų, policija miestuose demonstruoti uždraudė. Tačiau raudonosios demonstracijos įvyko kaimuose ir miesteliuose, kur demonstrantams teko susitikti su kariuomene. Pranešimai nusako, kad 3 užmušta ir daug sužeista.

BARCELONOJE 20 ŽMONIŲ UŽMUŠTA.

Barcelona, Ispanija, rugs. 4. — Čia buvo paskelbta generalis streikas. Sakoma, kad streike dalyvavo apie 300,000 darbininkų. Streiku vadovavo komunistai. Įvykus betarkei laike streiko, tarpe darbininkų ir policijos prasidėjo nesusipratimai, kuris išsivystė į tiesioginę kovą. Pašaukta ir kariuomenė. Tarpe darbininkų ir kariuomenės įvyko mušis, kuriame 20 žmonių užmušta ir daug sužeista. Streikas, sakoma, baigtas rugs. 5 dieną.

VEIK PUSĖ VISO AUKSO RANDASI AMERIKOJE.

Washington, D. C. — Jungtinės Valstijos mažai testuoja aukso, idant jo turėjus už penkis milijonus, kas reikštų veik pusę aukso visame pasauly. Jungtinių Valstijų iždinė pranešė, kad dabar šioje šaly aukso randasi lygiai už \$4,998,000,000, kas reikšia, kad per savaitę laiko aukso pribuvo daugiau už \$6,000,000, o per metus net už \$498,000,000 daugiau. Visame pasauly gi aukso yra truputėlį viršaus \$11,000,000,000 (vieniolikta milijonų dolerių).

FRANCIJA PRIEŠINGA AMERIKAI.

Washington, D. C. — Šio mėnesio pabaigoje Vokietija turi sumokėti 9 milijonus dolerių skolos, kuri priguli privatinų paskolų rūšiai ir kuri neįeis į sulaukytas karo skolas. Tokių skolų Vokietija viso turi sumokėti apie \$170,000,000. Francija tačiau reikalauja, kad Vokietija šių skolų amerikiečiams nemokėtų, jei karo skolų sulaukimo laikotarpiu karinių skolų ji nemoka Francijai. Jungtinės Valstijos tokiu Francijos reikalavimu labai nustebusios.

NAUJAS SKRIDIMO REKORDAS.

Praeitą savaitę majoras James H. Doolittle padarė naują skridimo rekordą: iš Newark, N. J., į Cleveland, Ohio jis nukrido per 11 valandų, 16 minučių ir 10 sekundų, sumušdamas greitoumo rekordą virš valanda laiko. Pirm šio įvykio greitoumo rekordą palaikė kapitonas F. M. Hawks. Už šį žygį p. Doolittle laimėjo \$10,000 dovaną.

BOSTONAS ĮSTEIGS PEN- KIŲ DARBO DIENŲ SAVAITĘ.

Boston, Mass., rugs. 7. — Bostono majoras p. Curley, savo kalboje, pasakytoje Darbo Dienoje, pareiškė, kad nuo sausio 1 d., 1932 m., Bostonas miesto darbininkams įsteigs penkių dienų darbo savaitę. Tuo bus populiarizuojama šia idėja bedarbių mažinimas. Šis patvarkymas palies apie 7,000 miesto darbininkų.

HOOVERIS KOVOS NE- MOKĖTI BONŲ.

Amerikos buvusių karų veteranų organizacijos pareikalavo, kad ir antra dalis bonų veteranams būtų išmokėta (pirmą dalį jau iškovojo ir ji dabar atmokama). Šiam sumanymui, kuris netrukus atsidurs Jungtinių Valstijų kongrese, prez. Hooveris griežtai priešingas ir jis jau dabar rengiasi prieš jį vetuoti. Jei būtų nutarta bonus atmokėti, tai Jungtinių Valstijų iždinė turėtų veteranams atmokėti dar apie du milijonų dolerių.

Iš Lietuvos

VOLDEMARININKŲ BYLOJ LIUDININKAI APKLAU- SINĖTI.

Voldemarininkų byloje rugs. 20 d. buvo baigti apklausti visi prokuratūros liudininkai. Daugelio liudininkų parodymai buvo labai nenaudingi prof. Voldemarui. Esą daug parodymų už tai, kad prof. Voldemaras žinojęs rengiamą perversmą. Buvę net provincijoje perversmų rengiamasi. Kai Kaune būtų buvęs pradėtas perversmas reikšmi esant, perversmininkai būtų susilaukę paramos iš provincijos. Bet prof. Voldemaro ištrėmimas padaręs sukrėtimą ir perversmą nebuvo galima įvykdyti. Parodymas prokuratūros liudininkų į kaltinamuosius padaręs slėgiantio įspudžio. Vakar kaltinamieji jau ne taip gerai jautėsi. Buvę matyt keli nuliudę, susimąstę veidai.

Kaltinamųjų buvusi visa vilstis jų — apgynimo liudininkų parodymai. Apgynimo liudininkai vakar pradėti klausyti ir šandie jie bus baigti apklausti. Tačiau apgynimo eilė liudininkų, kaip kalbama, irgi davę daug kaltinamųjų nenaudai. Tas dar didesni smugį davę kaltinamiesiems. Pasakoja, kad ir prof. Voldemaras, kuris iki šiol laikėsi labai karingai, dabar esąs kiek nuliudęs, labiau nervuotas.

Kavinės vakar vakare teko girdėt kalbant, kad Voldemaro ir kitų žymesnių kaltinamųjų, advokatų nuomone, padėtis esanti labiau pasunkėjusi.

Rugs. 24 d. prasidėjo advokatų kalbos. Po jų kalbų — seks prokuroro žodis.

Kaltinamųjų suole sėdi: kapt. A. Mačiukas, kapt. J. Gileitis, kpt. L. Virbickas, Alg. Slesoraitis, P. Steikunas, J. Vaitkevičius, A. Pupaleigis, A. Butkevičius, P. Požėla, K. Šileika, A. Povilauskas, J. Jursėnas, Vl. Mylimas, J. Viliušis, K. Rabačiūsis, J. Ramanačionis, J. Sipkevičiūtė, J. Vėžys, J. Gedminas (bene tai buvęs amerikietis, „Vienybės“, „Dirvos“ ir „Lietuvos“ redaktorius? „Tėv.“ Red.), P. Pakarklis, J. Bagdonavičius, Alb. Didelis ir prof. A. Voldemaras.

JAVŲ DERLIUS.

Derlius šiemet gana geras, — praneša žemės ūkio ministeris p. Aleksa — jei bus gerai suimtas, nes paskutiniu metu ukininkai pradėjo skustis perdažu lietum. Tik Rokiškio ir Lekėčių srityse esą maža lietaus. Rugių derlius šiemet gal ir visu ketvirtadaliu blogesnis, negu pernai. Kviečių, gal 1 centneriu mažesnis iš ha, bet plotu apie 20,000 ha didesnis, — tai bendras derlius didesnis. Vasarojaus derlius gana žymiai

ISSIZADA MUTO UNIJOS.

Praeitą pavasarį Austrija ir Vokietija buvo padariusios taip vadinamą mutų uniją. Šis tų dviejų šalių elgesis sukėlė daug skandalo tarpe Europos valstybių diplomatų. Ypačingai tuo Austrijos ir Vokietijos elgesiu buvo nepatenkinta Francija. Tačiau pastaruoju laiku iš Genevos, kur vyksta Tautų Sąjungos susirinkimas, pranešama, kad Austrija tos unijos su Vokietija išsižada. Toks pareiškimas, rodos, jau yra ir iš Vokietijos pusės.

augštesnis. Linais šiemet apšėtas plotas dukart mažesnis, negu pernai — 47,000 ha prieš 83,000 ha, bet derlius neblogas. Bulvės ir runkeliai išrodo gana gerai. Dobilų ir šieno šiemet gerai gauta, — todėl bendras derlius reikia laikyti geru.

LIETUVOS-LENKIJOS BY- LA HAGOS TRIBUNOLE.

Hagos tribunolo sesija prasidėjo rugsėjo 1 d., toj sesioj svarstomas Lietuvos-Lenkijos konfliktas, liečiąs tranzito klausimą apie Lietuvą.

Pranešama, kad abi pusės turi jau paruošiusius tezius ir replikas ir abi pusės su jais jau susipažinusios. Šio ginčo esminiai dalykai bus pareikšti tik posėdžio metu. Tribunole bus 15 teisėjų, jų tarpe ir nacionaliniai teisėjai iš Lietuvos pusės Stašinskis ir iš Lenkijos pusės Merozovskis.

Tribunole sprendimas nebus privalomas, tai bus tik nuomė, kuria naudosis tautų sąjunga. Taigi sprendimas bus grynai moralinio pobūdžio.

Hagos tribunolo procesas nėra paprastas teismo procesas. Jame nėra nei kaltinamojo, nei kaltintojo.

ŠIURPI KATASTROFA ANT GELEZINKELIO KY- BARTUOSE.

Kybartai. 18 d. rugpiučio 10 val. pareidamas iš Kauno keleivių traukinys užkėlė ant važiuosio skersai geležkelio pil. Valneraičio, tarnaujančio Kybartuose pas Torklerį ir užmušė du arklius ir patį vežėją.

Buvo šitaip: pil. Valneraitis važiuo iš Kybartų namo ir jau užvažiavęs ant krašto geležinkelio pamatė netoli atvažiuojantį traukinį. Sumanė greitai gelžkeli pervažiuoti ir pavarė smarkiau arklius, bet vos arklių viržių patraukė po garvežys atsimušė ir tarp arklių ir vežimo. Vežimui nuplėšęs priešakinį ratą apvertė, o arklius už viržių patraukė po garvežių ir velkant juos 100 metrų sumalė į beformę masę.

Važiavusiam Valneraičiui sutraiskė galvą ir jis vos spėjęs surikti „oi“ mirė.

Visas 100 metrų geležkelio nuvažytas krauju ir apatškytas mėšos gabalais.

Prieš karą toj pačioj vietoj ir gi tapo užmušti dvarponio Gauronko du arkliai ir vežėjas, o jis pats sužeistas. Gauronko žmona dėl to išėjo iš proto.

Vyr. tribunolas uždėjo areštą Petruoli dvarui 230,000 lt. Mat, finansų ministerija patiekia Petruoli byloje ieškini. Pats Petruolis laisvas irgi tik-tai už 200,000 lt. užstato.

SLA. Veikėjams ir „Tėvynės“ Bendradarbiams

Jubilėjinio „Tėvynės“ Numerio Reikalu

Visiems SLA. nariams jau žinoma, kad „Tėvynės“ redaktoriui prašant SLA. Pildomoji Taryba nutarė ir igaliojo „Tėvynės“ Redakciją ir Administraciją išleisti specialį padidintą Jubilėjinį „Tėvynės“ Numerį atžymėjimui šiemet sukančiančio SLA. istorijoj reikšmingo dvejojo jubilėjaus, butent: 45 metų sukaktuvių nuo Susivienijimo įsikurimo ir 30 metų nuo įvykusio Susivienijimo skilimo. Tokį Jubilėjinį „Tėvynės“ Numerį planuojame išleisti dvigubai didesnį, geresne popiera ir gausiai iliustruotą užsitarnavusių SLA. veikėjų atvaizdais. Lapkričio mėnesio pirmas numeris turėtų būti Jubilėjinis „Tėvynės“ numeriu ir visomis išgalėmis stengsimės tai padaryti.

Kad tokis istorinis SLA. organo leidinys išeitų pilnai tikslus, įdomus ir išsamiškai nušviečiantis Susivienijimo istoriją, tad šiuomi NUOŠIRDŽIAI KVIECIAME TALKON VISUS S. L. A. VEIKEJUS IR „TĖVYNĖS“ BENDRADARBIUS, prašdami kiekvieną parašyti savo atsiminimus ir žinomas faktus iš SLA. darbuotės. Ypačingai pageidaujame rašiniai tų veikėjų, kurie stovėjo Susivienijimo darbų prieky jo įsikurimo laiku ir vėliau po Susivienijimo įvykusio skilimo 1901 metais. Tokie rašiniai pagelbėtų nušviesti organizacijos istoriją faktų šviesoje, kiek prisėjo pergyventi ir dirbti, kad organizacija išauklėjus iki šiandieninės padėties.

Specialių pakvietimų niekam nesiuntinėsim ir prašome visų šį atsisaukimą skaityti pakankamu pakvietimu stoti mums talkon šiame svarbiame darbe. Ypačingai pasitikime, kad SLA. Pildomosios Tarybos ir visų Pastoviųjų Komisijų nariai pasistengs patiekti tinkamus rašinius ir prisius Redakcijai kuortimiausioje ateity. Taip pat pasitikime, kad visi SLA. auklėjimo veteranai neatsisakys prisidėti savo darbu nušvietimui jaunajai kartai Susivienijimo istorijos ir jo nuveiktų didelių ir svarbių darbų kaip Amerkos lietuvių gyvenime, taip ir Lietuvos reikalų paramai.

Be to, kreipiamės į visas SLA. kuopas ir apskritys, prašdami jų veikėjus patiekti bent trumpas kuopų ir apskričių veikimo istorijas. Ypačingai būtų svarbu kuopų ir apskričių veikimo istorijose pažymėti bent aplamai ruožais ir bendromis skaitlinėmis, kiek kuopos ir apskritys kultūrinio darbo atliko, kiek suteikė medžiaginės paramos labdariniais keliais SLA. nariams, Lietuvos reikalams ir tt.

Ruošiant rašinius Jubilėjiniam „Tėvynės“ Numeriui prašome visų prisilaikyti sekamų taisyklių:

1. RAŠINYS TURI BUTI RIMTAS, BE UŽGAULIOJIMO ASMENŲ, PARTIJŲ, SRIOVIŲ, TIKYBŲ IR KITŲ ORGANIZACIJŲ. Nušviečiant istorinius faktus ar organizacijos veikimą jei prisieina minėti asmenis ir organizacijas, tai galima minėti be užgauliojimo ir niekinimo, prisiminti vien tiek, kiek reikalinga objektingam dalyko nušvietimui.

2. Rašiniai turėtų būti patiekti bent tiek taisklinga kalba, kad Redakcijai nereikėtų jų galas gulas perrašyti. Reikia rašyti retomis eilutėmis ir tik ant vienos popieriaus lakšto pusės. Taip pat pageidaujama, kad rašiniai būtų kiek galima suglaustu turiniu parašyti, kad neišeitų perdaug ilg.

3. Visi prašomi rašiniai siųsti kuogreičiausiai, tačiau visi Jubilėjiniam „Tėvynės“ numeriui skiriami rašiniai turi būti prisiųsti Redakcijon nevēliaus spalį 15 d., šių metų. Negalima užtikrinti, kad vėliau prisiųstus rašinius galėsime įdėti į Jubilėjinį Numerį. Kuortimiausioje ateity prisiųsdami rašinius palengvinsite darbą „Tėvynės“ Redakcijai, Administracijai ir visai spausuvei.

Savo ar kitų užsitarnavusių veikėjų atvaizdus taip pat siųskite Redakcijai kuortimiausioje ateity. Kurie turite savo atvaizdą padarytą klišę, malonėkite prisiųsti Redakcijai, arba kurių atvaizdai jau tilpo „Tėvynėje“, tai pažymėkite, kartu atsiųsdami to paties tilpusio atvaizdo iškarpa. Tokiu budu sumažinsim organizacijai išlaidas šio specialio leidinio išleidimui.

Visi prisidėdami savo rašiniams ir atvaizdais prie išleidimo Jubilėjinio „Tėvynės“ Numerio ir prisilaikydami augščiaurodytų taisyklių rašiniui patiekimui, atliksime svarbų, reikšmingą ir Susivienijimui naudingą darbą. Visi sujungę savo jėgas tam darbiui išleisime istorinės svarbos dokumentą, kuris nušvies jaunajai kartai mūsų nuveiktus darbus netik Susivienijimo išauklėjimui, bet ir aplamai tautiniai-kultūrinio veikimo srity.

Pasitikim, kad visi savo organizacijai labo veliaanti SLA. veikėjai išgirs šį mūsų kvietimą STOTI TALKON ir visi kuo tik kas gali prisidės prie išleidimo Jubilėjinio „Tėvynės“ Numerio.

„TĖVYNĖS“ REDAKCIJA.

LIETUVA PROTESTUOJA PRIEŠ LEIDŽIAMUS GANDUS.

Paskutiniu laiku buvo paleisti gandai apie rengiamą Klaipėdos krašte perversmą, kuris, esą, kėsinsis nuversti dabartinę direktoriją ir, bendrai, pakeisti visą esamą tvarką. Vokietija, pasiremama tais gan-

dais, tuoju kreipėsi į kitas valstybes, kaltindama Lietuvos vyriausybę, esą su jos žinia visai daroma.

Lietuvos vyriausybė yra pareiškus atitinkamų valstybių atstovams, kad visi tie gandai tėra grynas prasimanymas. Kartu dėl to ji pareiškė vokietijai, pasiremama tais gan-

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prišiučiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

SAUGOKIMĖS POŽEMINIŲ UŽMAČIŲ.

Kartą jau priminėme S. L. A. nariams, kad šandien mūsų Susivienijimas pergyvena rimto krizio momentą. Ypatingai ekonominės depresijos aktyvaizdoje reikia visiemis S. L. A. nariams rimtai susidomėti savo organizacijos reikalais ir nepajudinamai stovėti tų reikalų sargyboje. Depresijai galo nesimato, o tuo tarpu net labai rimtos ir du kartu senesnės už mūsų Susivienijimą finansinės įstaigos bankrutuoja. Taip skaudžiai palietusi visą ekonominį Amerikos gyvenimą ši depresija negalėjo nepaliesiti ir mūsų Susivienijimo.

Tiesa, ligi šiol mūsų Susivienijimo saugumui jokio pavojaus nebuvo ir nėra. Šitai sakome pasiremami Pennsylvania apdau d o s d e p a r t a m e n t o egzaminierių pareiškimu, kurie neseniai patikrino viso S. L. A. turto stovį ir paklausti pasakė: „Ligi šiol jūsų organizacijos padėtis saugi“.

Tačiau tas nereikia, kad ilgesnį laiką pašitusis ekonominiai depresijai mūsų Susivienijimo saugi padėtis negali kitokia verstis. Todėl ir prie organizacijos vairo reikia pastatyti tokius žmones, kurių sąžiningumui ir Susivienijimo reikalų atsidavimui jokios abejonės negali būti. Ypatingai reikia parinkti organizacijos reikalus vesti tokius žmones, kurie gerai supranta apdraudus ir finansinių reikalų tvarkymą, kurie gerai pažįsta ir paties Susivienijimo reikalus. Kurie S. L. A. nariams rimtai rūpi Susivienijimo ateitis, jie neprivalo pasiduoti jokiems agitatorių sentimentams ar garsiai kalbantiems Susivienijimo „gelbėtojams“.

Ypatingai reikia vengti požeminių politikierių užmačių, kurie Susivienijimo reikalais bijosi viešumon išeiti ir slapukų skraiste prisidengę bando savo užmačias Susivienijime prarasti. Siomis dienomis viešumon iškilo bolševikų abazo inspiruojama požeminė agitacija S. L. A. reikalais. Bolševikų lapuose paskelbtas trijų skilčių ilgumo „S. L. A. darbininkų opozicijos komiteto atsisaukimas ir veikimo programa“. Tame istoriškai šukavime kartojami tie patys šmeižtai, kuriuos bolševikai skleidė ir anais jų antpuolio laikais tikslu Susivien. užkariauti. Ta bolševikų klika savo centru pasirinkusi Pittsburgho priemiestį McKees Rocks, Pa., ir čia savo adresą paduoda.

Neabejojame, kad S. L. A. nariai gerai pažįsta šituos nepašytus Susivienijimo „gelbėtojus“ ir nesiduos jiems save suvilioti. Bolševikų Susivienijime laikai jau praėjo ir daugiau negrįž. Bet tokiais savo manevrais bolševikai gali vieną, kitą S. L. A. narį suklaidinti, sudemoralizuoti. Todėl visų S. L. A. narių pareiga šitas bolševikų užmačias atmušti taip efektingai, kad nė vienas S. L. A. narys neliktų jomis suklaidintas.

Nežiūrint iš kurios pusės slapukų skraiste pridengtos požeminės užmačios kiltų, jas visas S. L. A. nariai privalo pasmerkti ir numesti tinkamomis vietomis — sąslavyman. Kurie S. L. A. nariai ir veikėjams nuosirdžiai rūpi organizacijos ateitis ir kurie vien gerai norais vaduodamiesi siūlo S. L. A. nariams į Pildomąją Tarybą kandidatus sąstabus, ar kokias reformas Susivienijimo reikalų tvarkymui, tai tokiems nereikia slapukų skraiste dangstyti. Tokie S. L. A. veikėjai savo kritikoje ir vedamoje agitacijoje yra sąžiningi ir teisingi ir jiems nėra reikalo slapstyti. Vienas ar kitas žmogus gali klaidingai dalykus aiškinti, bet tas negalima skaityti jam prasižengimu, jei jis sulig savo geriausio supratimo teisingai ir sąžiningai ir gerai norais vaduodamiesi tai daro. Be to, tokius dalykus galima lengvai atitaisyti. Tuo tarpu visi slapukų požeminiai veiksmai melais, šmeižtais ir piktais sumetimais paremti ir tas jokiam rimtam reikalui naudos neneša.

Taigi S. L. A. nariai saugodamiesi požeminių užmačių, kartu privalo žiūrėti, kad prie S. L. A. vairo pastatytų tik pačius geriausius ir visais žvilgsniais pilniausiai kvalifikuotus S. L. A. veikėjus. Šiandienio ekonominio krizio momentu Susivienijimo ateitis ir saugumui išlaikymas to reikalauja iš kiekvieno S. L. A. nario.

KEISTAS REIŠKINYS.

Beabejonės daugeliui labai keistai išrodo sekama padėtis: juo labiau ekonominis krizis plečiasi, juo daugiau žmonės pinigų į bankus depozituoja. Neseniai bankinio biznio autoritetai spaudoje paskelbė, kad New Yorke šių metų pirmuoju pusmečiu arti 400 milijonų dolerių daugiau depozituota į bankus, negu pereinę metų by vienu pusmečiu.

Šiandien bankai nemoriai priima pinigų į taupomąsias kasas. Kiti New Yorko bankai visai pinigų nepriima. Kurie priima, tai ir tik ligi minimumo sumažintomis sumomis. Taip pat bankai žymiai sumažina mokamus nuosimėčius už padėtus bankuose pinigus. Vadinas, bankai turi per daug pinigų ir tuo patim kartu iš bankų gauti paskolas net neįdomai nuosavybei veik negalima.

Šitokią nenormalę padėtį sudarė stoka nors kiek ilgesniam laikui užtikrinto darbo dar dirbantiems darbininkams. Kurie darbininkai dar dirba ir uždirba pakankamai normaliam pragyvenimui, stengiasi kuo daugiau pinigų taupyti. Mat nė vienas nežino, koks rytojus ji laukia. Matydamas aplinkui nedarbo prislęgtų darbininkų skurdą, kiekvienas stengiasi sa-

vo pragyvenimo išlaidas mažinti, loposi senus drabužius, taiso senus namų baldus, kad tik nereikėtų naujų pirkti ir pinigų išleisti, kad kuodaugiau sutaupius juodai diena. Tokia padėtis dar labiau didina nedarbą, nes ir galinti pagaminamas prekes išpirkti, vengia kiek gali jas pirkti ir tuo būdu mažina darbą tas prekes gaminantiems darbininkams. Tokiu būdu prekių perversis auga ir tuo patim kartu bedarbių armija didėja. Sutaupyti pinigai kuopiasi į bankus, o pastarieji žinodami, kad neįdomu nuosavybės pirkėjų nėra, jei prisiėtų bankui už paskolą neįdomu nuosavybę parduoti, tokių paskolų davimo vengia ir tokiu būdu neturi kur dėti sumestų į bankus pinigų.

Vadinas, susidaro lyg kokis užburtais ratas. Viešutinė iš tokios padėties išeitis, tai atsteigti visuomenėje pasitikiėjimą rytojumi. Patyrusių ekonomistų apskaitliniojama, kad jei pragyvenimą uždirbančioji visuomenė umai pradėtų pragyvenimo reikmenis pirkti tokia norma, kaip pirkdavo 1928 metais, tai į porą mėnesių apie du milijonai dirbančių darbininkų galėtų gauti darbus. Tie milijonai pradėjusių dirbti darbininkų vėl žymiai padidintų perkamąją visuomenės galią ir tokiu būdu daugiau darbų atsirastų.

Visuomenės pasitikiėjimą rytojumi gali atsteigti tik darbdaviai. Jei šandien dirbantieji darbininkai būtų užtikrinti nors metams laiko, kad nebus išmesti iš darbo be jų pačių nusikaltimo, tai pragyvenimą uždirbanti darbininkai pradėtų daugiau savo pragyvenimui išleisti. Pradėtų pirkti naujus rūbus, naujas reikmenis į namus ir aplamai daugiau visokių pragyvenimo reikmenų ir prabangos dalykų išpirkti. Šita linkme bandoma darbdavius pertikrinti, kad jie savo darbininkams užtikrintų darbą nekuriam laikui. Bet kol kas dar mažai padaryta.

Seniaus buvęs obalsis „taupyk“, šandien virto priešingu obalsiu: „pirk dabar“. Bet visuomenė „pirk dabar“ raginimo neklausia, kuomet nežino kas kiekvieną laukia rytojaus dieną. Kiekvienas žino tik tai, kad netekęs darbo greitai kito negausi. Užtikrinimas, kad ilgesniam laikui darbo apie 400 milijonų šandien pragyvenimą užsidirbančių žmonių, umu laiku žymiai sumažintų ekonominę depresiją ir bedarbių milijoninę armiją. Žinoma, tai nėra pamatinis vaistas ekonominės depresijos pašalinimui. Bet yra viena priemonė esamos padėties palengvinimui nors tulam laikui.

KRIMINALISTŲ SIUTIMO KAINA.

Neseniai paskelbtas Wickersham komisijos raportas nurodo kiek kamuoja Jung. Amerikos Valstijų gyventojams kriminalistų siautimas. Jau nekalbant apie nukautus ir sužeistus žmones apiplėšimų metu ir kovose su plėšikais, kriminalistų siautimas ir medžiagi-

niai brangiai kainuoja šiam kraštui.

Minimos komisijos konservatyviai apskaitliniojama, kad apsauga turtui apdraudomais ir plėšikų išplėštu turtu Amerikos piliečiams į metus kainuoja gerokai viršaus biliono dolerių. Prie šios milžiniškos skaitlinės reikia dar priskaityti miestų valdžių išlaidos piliečių apsaugai ir baudimui sugautų kriminalistų piktadarių. Pavyzdžiui, New Yorko miestas 1930 metais šitiems reikalams išleido apie 53 milijonus dolerių. Sudėjus daiktan viso krašto išlaidas šiam reikalui, susidarys vėl milžiniška skaitlinė.

Šiandien Amerikoje kriminalistai prasižengimai pasiekė tokio laipsnio ir taip drąsiai įsigalėjo, kad ir prie geriausių norų teismams pasidaro negalimum net sumintus kriminalistus nubausiti. Liudininkai terorizuojami bauginimais nužudyti, jei liudyti prieš kriminalistus, kiti net žndomi. Korupcijos orgijose paskendę nesąžiningi valdininkai taip pat nemaža pagelbsti išsiųsti nuo atsakomybės sugautiems piktadariams ir proteguojami piktadarystės pildanti kriminalistai.

Įsigalėjimui ligi tokio laipsnio kriminalistų siautimui daugiausiai pagelbėjo „garbingasis eksperimentas“ — prohibicijos įstatymas, kuris suklampino į korupcijos purvą net paprasčiausį policistą. Prieš įvedimą prohibicijos korupcija nedrąsiai galvą kėlė tik pačiose valdžios viršūnėse. Dabar yra puikiausia proga net paprastam policistui siulomais kyšiais pasipelninti. Tardymai New Yorko policistų parodė, kad paprastai policistai į porą, trejus metus iki 85,000 dol. pasidėjo į bankus ir tuo pačiu laiku gyveno taip palčiai, kaip gali gyventi tik gerai pasilaikantis vidutinis biznierių. Jei paprastam policistui graffas tiek pelningas, tai ką jau bekalbėti apie augštesniusius valdininkus ir politikierius.

Prie šitos padėties dar prisidėjo ekonominė depresija. Bedarbės slegiami žmonės greičiau pasiduoda įvairiems masinimams lengvu būdu — plėšimu pasipelninti. Ypatingai jaunimas lengvai puola į požeminę gasterizimą, kuomet bedarbės sąlygos ištumia jį gatvėn be jokių išgalių doriu būdu sau pragyvenimą pelnyti. Tokio krizio momentu tik labai tvirtos valios ir gyvenime prityrę žmonės pajėgia normaliai protauti ir gali prisiminti žmoniškumą, teisingumą ir pasekas kriminalių aktų. Jauni jaunimas gyvenanti, žmonės didžiūmoje nepajėgia krizio momentu žmoniškumo ir teisėtumo lygsvaroje išsilaikyti. Be to, vienval laikraščiuose garsinami tvirtai organizuotos korupcijos globojamų net pikčiausių kriminalistų išteisinimai teismuose delei stokos įrodymo jų prasikaltimams, net neleidžia tik paviršium protauti pajėgiančiam jaunuoliui apsarstyti piktadarybių pasekas įstatymuose su plėšikais, kriminalistų siutimas ir medžiagi-

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda Dr. A. MONTVIDAS, 2400 Madison St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antrašu.

SKRANDIS.

Rašo Dr. A. Montvidas.

(Tąsa)

Chroninis Skrandžio Įdegimas.

„Pilvo kataras“, „skilvio kataras“ tai senai žmonių vartojami terminai pažymėjimui chroninio skrandžio įdegimo. Pas Amerikos lietuvių šita liga yra nepaprastai išsiplatinusi. Vėliau pamatysime kodėl.

Chroninis skrandžio įdegimas gali būti pakeista staiga įdegimo. Iš ko paeina staigus įdegimas, apie tai jau rašiau. Skrandis pakeičia nemaža įdeidimų, vienok kuomet tie įdeidimai pakartojami net per daugelį mėnesių ir metų, jis įveikiamas ir jame prasideda menkesnės arba žymesnės įdegimo pakaitos. Maisto ir maitinimosi ydos yra kalčiausios. Tarp jų galima suminėti: maisto nesukramtymą dėl netinkamo įdegimo dirbtinių dantų. Skubėjimai išgerti, išdegusių arba iškritusių dantų arba netinkamo įdegimo dirbtinių dantų. Skubėjimas valgyti neleidžia valgio tinkamai sukrumtyti. Netinkamai pasirinkti ir netinkamai prirušti valgiai per ilgą laiką irgi išgadina skrandį. Mažai yra tokių virėjų, kurios turėtų nors menkiausį supratimą apie maisto sudėtį, kokios pakaitos jame turės įvykti virškinimo eigoj, ir kokias funkcijas jis atliks kune. Be šitokio žinojimo keblu yra maistą parinkti ir tinkamai jį paruošti. Pav., krakmoliniai daiktai yra vienas lengviausiai virškinamų valgių, jeigu jie tinkamai prirušti, gi stambioji formoj jie yra blogas valgis. Dabar lietuvių jau kiek nors išlepo, pirma maitindavos tris sykius dienų rudyta mėsa, duona ir kava. Valgymas tris arba du sykius dienų mėsos, žuvies arba kitų proteinų gali tiktį „geležiniui pilvui“, bet ne paprastam skrandžiui. Labai didelis miestų gyventojų skaitlius maitinasi valgyklose. Netoli kiekvieną sykį užsisako arba mėsos, arba

žuvies arba kiaušinių. Žodžiu, pagriebiamas bile valgis ir skubiai ryjamas, nes nėra laiko. Jei vakariene valgoma namie, čia įvyksta kitos bėdos: valgo žmogus per daug atsidėjęs, prikemša „pilną pilvą“ ir dar užsigarduoja visokiais saldžiais priedais. Nenormalis valgymo laiko tęsimas padaro skrandžio svyrų perversį. Nenormalė maisto apštis trukdo skrandžio judėjimui arba verčia jį įtemptai judėti. Laikui bėgant jo sienos susilpnėja ir jis praplinta. Valgymas laike susikrimitum, susijaudinimų yra kimšimas maisto skrandin be progos jį tinkamai suvirškinti ir pakeisti. Apetitui dingus arba norint maisto perversį suvalgyti vartojama per daug druskos, pipirų, garstyčių ir kitokių prieskonių, kurių vieni tiesiog skrandį degina, dilgina, o kiti rugštys perversį jame padaro. Mukšesnis arba žymesnės įdegimo pakaitos. Maisto žmonės yra atsivežę iš Lietuvos prietaringą nuomonę, buk druska, pipirai, krienai ir kiti prieskoniai padaro žmogų stipresniu. Nemažiau kenksmingas yra valgymo nereguliarumas: valgoma, kada pasitaiko. Reguliariai valgant, skrandis padaro savo darbą: susmulkina maistą, duoda jį pakeitimui reikalingų svyrų ir laipsniškai išvaro į žarnas. Gauna pasilsėti, kol kitas valgymo atvejis ateis. Jo darbas įeina paprotin. Figuratyviai kalbant, jis suklaidinamas ir sudurninamas, kuomet valgymui laikas nenustatytas: tai neleidžiama išsistūsti, nes vis naujo maisto įdedama, tai laikomas tuščias be saiko.

Kuomet skrandis kankinamas taip, kaip čia suminėjam ir dar tai per daug karšti, tai per daug šalti daiktai ir jį varomi, nėra abejonės, kad jis turi kada nors sugesti. Be to, tūli dar užsimano po kelis puodelius kavos ir arbatos diekno gerti. Kiti dar nusprendžia, kad žmogus negali būti gyvas be degtinės, romo ir kitų asitrių alkoholinių gėrimų. Jeigu jie geriama pavalgus, pusė bėdos, bet paprastai geriama prieš valgi, kad apetitą pataisius.

(Daugiau bus)

Kaip Sunaudojamos Aukos Vytauto Didžiojo Fondai

Lietuvos laikinoje sostinėje

Kaune prie Duonelaičio gatvės, kaip daugeliui lankiusių Lietuvių teko matyti, gražiam, rožmės ir paminklais išpuoštam sode, stovi medinis blokas išvaizdos trobės su pristatytu mūro bokštu. Šiame trobės yra karo muzėjus, kuriame pačiais, kaip gali gyventi tik gerai pasilaikantis vidutinis biznierių. Jei paprastam policistui graffas tiek pelningas, tai ką jau bekalbėti apie augštesniusius valdininkus ir politikierius.

Prie šitos padėties dar prisidėjo ekonominė depresija. Bedarbės slegiami žmonės greičiau pasiduoda įvairiems masinimams lengvu būdu — plėšimu pasipelninti. Ypatingai jaunimas lengvai puola į požeminę gasterizimą, kuomet bedarbės sąlygos ištumia jį gatvėn be jokių išgalių doriu būdu sau pragyvenimą pelnyti. Tokio krizio momentu tik labai tvirtos valios ir gyvenime prityrę žmonės pajėgia normaliai protauti ir gali prisiminti žmoniškumą, teisingumą ir pasekas kriminalių aktų. Jauni jaunimas gyvenanti, žmonės didžiūmoje nepajėgia krizio momentu žmoniškumo ir teisėtumo lygsvaroje išsilaikyti. Be to, vienval laikraščiuose garsinami tvirtai organizuotos korupcijos globojamų net pikčiausių kriminalistų išteisinimai teismuose delei stokos įrodymo jų prasikaltimams, net neleidžia tik paviršium protauti pajėgiančiam jaunuoliui apsarstyti piktadarybių pasekas įstatymuose su plėšikais, kriminalistų siutimas ir medžiagi-

atjausdamas visuomenės susirupinimą nusprendė Vytautui Didžiajam pagerbti pastatydinti jo vardo muzėjų Kaune, dartinio karo muzėjaus aikštėje. Tam tikslui įsteigė Vytauto Didžiojo Fondą ir pradėjo rinkti aukas. Lietuvos visuomenė sukruto aukoti. Aukoj visi: ukininkai, valdininkai ir darbininkai be tautybės ir dity skirtumų. Daugelio organizacijų nariai dėjo aukas organizacijų vardu. Pažvelgus į aukotojų sąrašus greta lietuvių organizacijų vardų rasime žydų, gudų ir totorių organizacijų vardus. Malonu pastebėti, kad kad kai kurios organizacijos savitarpį lenktyniavo ir stengėsi įteikti didesnę auką. Gausias Lietuvos visuomenės aukas papildė nors mažomis, bet reikšmingomis sumomis Azijoje, Afrikoje ir Šiaurės ir Pietų Amerikoje gyvenantieji išeiviai. Iš Amerikos aukų atsuntė šios lietuvių kolonijos: Argentinos — per vietos komitetą atsuntė 1,949 lt. 96 ct. (\$194.98), Šv. Antano parapija Detroito mieste per kun. Igną F. Boreiškį 1,405 lt. (\$140.50), p. Joseph Elias iš Chicagos 1,000 lt. (100 dol.), New York City lietuvių per vietos Komitetą 500 litų (50 dol.), Worcester, Mass. lietuvių per Dr. Puskunigį 1,020 litų (102 dol.), jų tarpe 100 dolerių auksu. Amsterdamo lietuvių per vietos komitetą 2,030 lt. (203 dol.).

Tokiu būdu dėka visuomenės duosnumui susidarė fondas, kuri pinigais šiais metais Kaune, dabartinio karo muzėjaus aikštėje, pradėtas statyti Vytauto Didžiojo vardo muzėjus, kuriame netolimoje ateity bus patalpinta karo muzėjus. Senasis karo muzėjus stovės tol, kol bus užbaigta Vytauto Didžiojo vardo muzėjaus rūmai. O šių rūmų sienos kyla ir kyla augstyn. Prie statybos dirba 250 darbininkų, kurie jau užbaigė

žemutinio aukšto ir pradėjo pirmo aukšto sienas. Reikia tikėtis, kad gerb. skaitytojams skaitant šią žinutę, muzėjaus sienos jau bus baigtos statyti.

Kiekvieną naujai statomam muzėjus džiugina. Ir kaip nedžiugins, kada kiekvienas nors mažą auką jo statybos pradžia parėmė. Tuo džiaugsu Lietuvos visuomenė gali dalytis su išeiviais svetur, nes ir jie aktyviai dalyvauja žalgerio nugalėtojų paminklo statyme. Šis faktas mums visiems turi būti vienodai malonus, nes tuo parodom visam pasauliui savo vienybę pagerbiant Tautos didvyrių, o tautos mokančius pagerbti savo didvyrius visų yra gerbiamas.

Bet džiaugiantis tenka ir susirupinti. Muzėjaus pastatymas kainuos du milijonų litų. Šiais metais užbaigimui pradėtų darbų truktas 130,000 litų, o kitiems metams muzėjaus užbaigimui reik visų milijono. Vytauto Didžiojo Komitetas jau kreipėsi į Lietuvos visuomenę ir ji pradeda pamažu dėti aukas muzėjaus darbui užbaigimui. Tačiau to negana. Tautos garbė reikalauja, kad ir išeiviai, anksčiau panašiais atvejais palaikę tamprus ryšius su Lietuvos visuomenė, dabar šiuo momentu neatsilikytų nuo visos Lietuvos visuomenės ir pirmųjų aukotojų pavyzdį sekdami prisidėtų prie Vytauto Didžiojo muzėjaus užbaigimo darbų.

Labai būtų gražu, kad visi muzėjaus lankytojai, amžino aukotojų pamėnėjimo skyrė, rastų šale Lietuvos visuomenės pavienius asmenų ir organizacijų vardų ir lietuvių kolonijų užsienioje vardus. Tai būtų puikus mūsų visos tautos dvasios vieningumo paminklas, pastatytas Vytauto Didžiojo mirties 500 m. sukakčiai paminėti.

Vytauto Didžiojo Komitetas.

DOVANA ŽURNALISTAMS.

Inž. Jachimavičius padovanojo Lietuvos žurnalistų sąjungai 500 kv. mtr. sklypą Lietuvos pajury, Nimerzateje. Toje vietoje manoma statyti žurnalistų poilsio namus.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO

LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUSKol dega krutinė įvėnta ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net mūšiniu stoji,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA.

DOMINIKAS B. BRAZIS.

Daugumai detroitiečių pažįstamas Dominikas B. Brazis užbaigė Washington Training School, gaudamas teises graboriauti. D. B. Brazis seniau laikė apie porą būdų, cukrai- nei ir vėliaus gėlinę. Budamas ma- lonas ir draugiško budo, davė tei- singą patarimą, todėl ir nestebė- tina, kad tiek daug draugų įsigijo. Todel neabejotinai, kad ir naujoji profesija duos geriausių patarimų. D. B. Brazis yra SLA. 352 k. narys. Reikalai pastatius, pa- tartina detroitiečiams ir SLA. kuopoms šį jauną profesionalą paremti. Aš gi linkiu jam kogeriausių pasek- mių naujoji profesijoj. NARĖ.

Jaunimas Myli Sportą

Skaitant garsinimuose, tenka paste- bėti, kad toks ir toks piknikas įvyks tą ir tą dieną. Po tam prirašyta apie įvairių programą ir žaislus dėl senų ir jaunų. Nuvažiavęs į tokį pikniką, lauki tu gar- sintų žaislų. Belaukiant ir saulėtę nusi- leidžia, sutemsta ir svečiai skirstosi to taip garsaus programo bei žaislų nema- tų.

Kitą metų skaityk tos pačios drau- gijos pikniko garsinimus ir ten rasi tą patį kas buvo kalbama metai atgal.

Tai yra seni lietuvių papročiai, kad garsinant vasarinius išvažiavimus reikia pridėti įvairių įvairiausių pažadėjimų, idant kodaugiau žmonių į minėtą išva- žiavimą pritraukti ir tu pažadų nepildyt.

Ir taip eina metai po metų. Tokiuo- se piknikuose publika buna apvilta ir kas metai toki piknikai mažėja svečių skaičiumi, kas rengėjams duoda nema- žus nuostolius.

Senesnieji su tokiais garsinimais esam apsipratę ir į tai nekreipiame do- mės. Bet mes bandomė tuo vaišyti ir mūsų jaunimą, pažadėdami jiems viso- kius sporto žaislus ir po tam tu prižadų nepildome. Jaunimas tampa suviliotas ir sekantį metų į tokį pikniką nekreipia domės.

Kas man patiko, tai neseniai A. L. T. Sandaros 2-ro apskrčio metinis išvažiavi- mas Indian Grove Parke, New Haven, kur garsinamas sporto programos buvo išpildytas iki paskutinės raidės. Ir čia kiek jaunimo buvo visi, taip sakant, tu- rėjo progą sporto programoje dalyvauti ir sporte turėjo pirmenybę. Tik atlikus sporto programą, pasakytą trumpa prakal- ba, kurios daugiausia klausėsi suau- gę, senesni, žmonės, kuomet jaunimas linksmiai pasišūko.

Sporto programą jaunimas buvo pa- tenkintas. Nors laimėtojų dovanos buvo tik dežės saldinių, bet jie čia turėjo linksmo laiko ir garsaus juoko, kas pa- tenkino jų jaunystės jausmus bei sielą.

Piknikų rengėjai turėtų atminti tą faktą, kad išlaikyt duotą žodį ir išpildyt tą viską, kas buna garsinimuose pa- žymėta, ypatingai jaunimo žaislai ir sportas, ką jaunimas labai myli.

Mes turime pakeisti savus senus papročius ir daugias prisaikinti prie šiandieninio gyvenimo, kuris yra gana progresuojantis. Nemanysime, kad mes patrauksim jaunimą prie savės su jėga ir garsiu ypaty prakalbomis vasarinuo- se išvažiavimuose. Visai ne! Jaunimas į tai daug domės nekreipia ir prakalbų jie klausytis nelabai nori. Jie nori žaislų, juokų ir patenkimo. Musų pa- reiga yra daboti jaunimą, idant jis būtų su mumis. Visada reikia išpildyti savo žodį, kas teiks jaunimui mummyse pasi-

tikėjimą ir tuomet jis lankys mūsų pa- rengimus ir kartu su mumis, mus senes- nius palinksminis ir jie pats bus paten- kinti.

A. J. Viznis.

Arėjas Vitkauskas.

Kodel Dreba Apušis

(žmonių padavimas).

(Tąsa)

III.

Ankstyvą pavasarį atvažiavo Birutės pasiimt Aukuro pasiuntiniai — še- šios nekalto mergaitės baltais rubais... Žemai nusilenkdamas, sutiko jas se- nas Dervigas... Su pagarba sveikino gy- vybės Galingojo įkvėpėjo pasiuntinius. Ramus ir rimtas buvo senio veidas... Iš- blyškę rožinės spalvos žandai buvo jam paniurę, bet į sielą ėjo kažkas ilgėsinio, kaip paniurusios rudens dienos kvėpavi- mas.

— Sveikinu Didžiojo Aukuro pasiun- tinius, — tarė senis, nulenkdamas gal- vą, praleisdamas į seklyčią mergaites. — Įneškite Perkuno palaiminimą į mano gyvenamąjį butą.

— Jo palaiminimas tegu tau tenka. Tegu Aukuras šildo tave savo šiluma, — iškilmingai atsiliepė mergaitės.

Jos įėjo ir atsistojo prie skobnių... Jų vyresnioji truputį suraukė kaklą.

— O kur tavo duklė, seni? — Kodel jos čia nėra?

Dervigas apsidairė... Truputį išblyš- ko.

— Prašau Didžiosios Ugnies malo- nės. Ji neseniai čia buvo.

Nieko neatsakė mergaitės. Tik tai vyresnioji judėsiu paliepė atvesti Birutę.

Išėjo Dervigas... Apsinaukė jo rus- tus veidas... Sieloje buvo šnibždima kaž- kas negeras, kaž kokio nuėjimo buvo prisilėgta širdis.

Jis staiga atsiminė Birutės liudną veidą, jos akis, prisipildžiusias ašarų, drebančią balsą ir netikrus judėjimus. Įspė- jimas sudulavo galvoje ir ugnimi žybtė- lėjo akyse!

Birutė! Nejaugi? Ranka suspaudė kirvio rankeną, bet iš karto vėl ją paleido. Malonės, prašau, dievai!

(Užbaiga bus)

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTE

BENTON, ILL.

Prie SLA. 156 Kp. Prisirašė Žymios Lietuvinės.

Pastaruoju laiku prie SLA. 156 kp. prisi- rašė žymi lietuvinė Adelė Paulavičiūtė. P. J. A. Paulavičiūtė yra pagarsėjusi šokė. Daug- siausia šoko Chicago teatruose. Taip gi ji lankėsi ir kitose valstijose. Buvo pasiekus ir rytines valstijas ir net New Yorką, kur pra- leido nemažai laiko. Bet kada atsitiko nelai- mės — kada tapo lenktynių automobilių užmuš- tas jos brolis, Antanas Paulavičius, kuris bu- vo baigęs kolegiją — medicinos daktaro mokslą — tada Adelė sugrįžo pas tėvilius ir kiek laiko čia gyveno. Už kiek laiko vėl išvažiavo į Chicago ir dirbo teatruose 2 mėnesius, bet vis atjausdama brolio nelaimę nesijautė gerai, buvo sugrįžusi vėl pas savo tėvus ir išgyveno apie 6 mėnesius. Dabar ji vėl rengiasi vykti prie darbo.

Mums smagu, kad tokią pasižymėjusią lie- tuvinę gavome savo narių tarpan. Taip gi prie šios kuopos prisirašė ir Ane- lė Paulavičiūtė, Adelės pusseserė. Abidvi mergaitės yra pažymėtos, nes kilę iš gerų tėvų. A. ir Jurgis Paulavičiai yra vedę seseris ir yra labai dori žmonės. Jie priklauso prie SLA. Jie taip gi myli ir gerbia Lietuvą bei lietuvius. Jie taip gi kviečia visus lietuvius, kad savo sunelius ir dukreles prirašytų prie SLA., didžiausios ir geriausios lietuvių orga- nizacijos. Kiekvieno lietuvių pareiga savo vaikius matyti SLA. pastogėje, kur jie bus ge- rai ir gražiai auklėjami ir išauklėti kaipo lie- tuviai ir vėliau mūsų organizacijos darbuotojai.

Korespondentas.

JUOKAI

Dabar Butų Negalima. Mokytojas (į mokinių žodykui): — Pasakyk man, kaip Dievas sutvėrė pasaulį. Mokinių žodykas: — U, kaip jam tvėrė, tai viskas buvo pigu ir todėl lengva buvo sut- vėrti. Niu, bet dabar kai viskas brangu, lai jam pasaulį sutvėrti pabando... Juokai

Menkas Mokslas... Jurgis: — Jis labai mokyta žmogus! Jis moka net francūziškai kalbėti...

Petras: — Tai kas iš to, kad moka fran- cūziškai! Kalbėti aš buvau Francijoje, tai girdė- jau, kad ten net piemenys francūziškai kalba!

IVAIRUMĖLIAI

Paukščių Rojus.

Didžiausia pasauly paukščių tyrimo stotis yra Boschhofe, Bavarijoje. Tai yra didžiulis paukščių ukis, kuriame auginama apie 80,000 įvairių rūšių paukščių. Tarp jų esama apie 20,000 kregždžių, kurios kasdien išaunkina dau- gybę kenksmingų vabaly. Stoties direktorius Dr. Eckhardt pareiškė, kad visoj apylinkėj kar- vės duoda daugiau pieno, nes joms netenka tiek kęsti nuo įvairių vabaly.

Per Dvi Valandas — Visokių Rušių Duona.

Siaurės Italijos Feraras miesto gyventojas, Mentone Teodoro, išrado naują būdą greit ga- minti duoną. Jis sukonstruktavo aparatą var- du „Avtopane“, kurio pagalba iš nemaltų grū- dų per dvi valandas galima turėti visokių rū- šių duonos.

Sis aparatas mala grūdus, skirsto miltus rūšimis, minko, formuoja ir kepa. „Avtopane“ sukonstruktuos iš mažų apartų. Mašina vi- sai paprasta, ją galima išardyti ir sudėti per valandą laiko, be to, šiai mašinai vietos reikia keturis kartus mažiau negu vidutinei kepyk- lai.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasa- kėles savo vaikeliams.

DU DRAUGU.

Du draugu, Juozukas ir Petrukas, eidamu mišku, sutiko lokį. Juozukas ėmė bėgti. Kiek pabėgęs, įsilipo į me- dį, prisiglaudė ir žiūrė, į lokį, kinkas drebindamas, o Petrukas pasiliko vietoje ir žiūrė į tą pat lokį, akis išpušęs. Ką darys — puolė ant žemės ir apsimetė negyvas.

Lokys priėjo prie Petruko ir ėmė uostyti. Vaikas ir kvėpavęs nustojo. Lokys pavostė jam veidą, tarė — nebe- gyvas, ir atsitraukė.

Nuėjus lokiu į šalį, Juozukas išlipo iš medžio ir juokiasi.

— Na, — klausia jis, — ką tau lo- kys į ausį pasakė?

— Ką sakys?... Tiek tepasakė, kad negeras esąs tas žmogus, kuris pavojū- je meta draugą ir džiaugiasi pats svei- ką kailį beišnešęs.

ZUKIS IR ŽELVĖ.

Vieną kartą zukis didžiavosi prieš kitus žvėris savo greitumu.

— Manęs niekas neaplenks, kuomet aš pasileidžiu bėgti, — gyrėsi zukis, — galit bile kas eiti su manim lenktynių — aš nesibijau.

— Aš eisiu su tamsta lenktynių! — atsiliepė želvė.

— Ko čia sveika tyčiojies iš manęs? — atkrito zukis. — Aš visą kelią ga- liu aplinkui tamstą šokinėti ir tai laimė- siu lenktynes! — sušuko supykęs zukis.

— Pasilaikyk pasigyrimą sau, nes dar nesi laimėjęs, — atsakė želvė. — Ar eini lenktynių?

— Žinoma, — sutiko zukis, lupą at- statęs.

Nurodyta lenktynėms kelias ir vie- ta, iki kuria jiedu turėjo bėgti lenkty- nių.

Zukis toli jau paliko želvę ir, norė- damas parodyti, jog jis nedaug jos pai- so, prigulė prisminti. Tuo tarpu želvė vis slinko ir slinko pirmyn be paliovos, ir zukis, pabūdes iš miego, pamatė, kad ji yra netoli skirtos vietos. Bėgo, vijosi zukelis želvę, bet jokių būdu negalėjo jos pavyti. Želvė pirmutinę į vietą at- bėgo ir į laimėjo lenktynes.

Sutikus zukių, želvė tarė: Pastovumas ir atsidejimas laimi lenktynes.

BEPIGU AUGTI PAS MOTINELĘ.

Kartą Juozukas nubėgo pas kaimy- ną. Nubėgęs žiūrė: pirklia nešluota, ra- kandai išmėtyti, mažai vaikučiai nepraus- ti, juodais marškinėliais, verkia vargšai valgyti negavę. Atsiminė Juozukas ne- senai jų motiną numirus. Atsiminė jis ir savo motutę dar gyva ir sveiką esant. Skubiai Juozukas grįžo namo ir karštai savo mamytę išbučiavo. O po to, dažnai pamatęs nuvargusį našlaitį, Juozukas mąstydavo: „Bepigu man augti pas mo- tinėlę!“

K I Š K I S .

— Mergužėlė lelijėlė, Ar nematėi kiškio? — Kiškis pilkas, kojos ilgos, Nagelės geltonos. Akys stačios, ausys plačios, Dantys, kaip vargonai; Dantys, kaip vargonai, Užsai užsiraite.

NAMELIAI MANO.

Nameliai mano brangūs, Man visur patogus, Bet niekur nėra tiek laimės, Kaip po jūsų stogu.

BETONO KAPAS

Rašo ŽALVYTIS.

Mūsų miestely yra Laisvės paminklas. Prie paminklo — suolelis. Tame suolely kasdien sė- di, nudėvėtai kariškos medžiagos drabužiais, žmogus. Jis sėdi vienas ir su nieku nekalba. Miestelis jį vadina puspročiu. Jis neturi jokio užsiėmimo ir per dienas sėdi, vaikščioja ir mažomis dryžomis akimis žiūrė į tolumas. Pa- sakoją, jis buvęs karininkas, fronte pasižymė- jęs ir pensiją gauna. Buvęs labai narsus ir su- manus karys ir lenkams įvareš daug baimės ir padaręs jiems nuostolių. Lenkai jo nekenė ir keršydamasi pasiuntė partizanų sunaikinti jo tē- viškę. Lenkų partizanai įsakymą išpildė: na- mus pavertė pelenais, o tėvus, seseris ir brolius kraujuose amžinai užmigdė. Ir ne tik kad jo gimtinę sunaikino, bet išrėdė nuogą jo suzie- dotinę, priėjo prie medžio ir durtuvais suba- dė. Nuo to laiko jis pamišo. Gydy jį ligoninė- se, rupestingai saugojo sveikatą, aprupino pen- siją, bet jis ir šiandien vaikščioja kaip nesavas ir visas miestelis jį puspročiu vadina. Jis pro- tū turi ir viską atsimena, bet vengia žmonių, kurie klausinėja apie praeitį ir knibinėja jo dvasios pergyvenimus. Kada jo nuotaika gera — kalba apie kasdieninius žmonių rūpesčius ir pasakoją atsitikimus iš karo laiko. Bet apie save nieko.

* * *

Buvo ruduo, — pradėjo kartą jis pasakoti prie Laisvės paminklo. — Kautynės tęsėsi neži- nomuos laukuose. Vieta buvo graži. Laikrodis sėdė, kad už poros valandų turės saulę tekėti. ronte tuo tarpu niekur nešaudė ir minglos lai- kės prispaudusios prie žemės tylą. Geltoni la- puočiai miškai išlito išrodė lyg melsvas šilkas. Šakose kabojo tyri rasos lašai, lyg tai motinos ašaros, lyg tai švestu vandeniu apkraptintos ver- bos. Mano nosis plačiai išsiplėtė ir plaučiai gėrė skanų orą. Batai, drabužiai, ginklai nuo nuolatinių mušių ir mano ir visų kareivių buvo purvini. Žiovulys narstė po burną ir todėl pra- dėjav valyti ginklą, kad darbu miegą nuvarius. Kareiviai, niekieno neraginami, taip pat pradė- jo valyti šautuvus ir kulksuovaidžius. Visi jau- tėtė kažką nepaprastą. Staiga išdygo bata- liono ryšio žmogus, kuris man perdavė laišką. Laiškė buvo pranešimas, kad prysaky esantis N. dvaras yra išvalytas ir tuščias, o priešas iš ten pasitraukęs. Įsakoma kuopai iki 5 va- landos ryto pereiti per dvarą ir už jo užimti po- zicijas. Tuščiame dvare sustos batalionas.

Daviau ryšininkui atsakymą ir pradėjome ruoštis. Tuo metu du patuliai vedė artyn ko- kį tai žmogų. „Šnipas“, — pamaniau. Kai privedė ir dar nespėjo kareiviai atrapuoti, pažinau. Tai buvo mūsų miestelio visiem ži- nomas valkata. Nespėjau pagaltoti, kaip jis čia pakliuvo, kai valkata prabilo: „Ponas kari- ninke! Nesistebėk, kad šiandien valkata atėjo į karo lauką. Pavojus jums. Mano, valkatos, širdis šiandien sujudo. Noriu su jumis pasikal- bėti“.

Del visa ko liepia paleisti surištas valka- tos rankas. Brauningą laikiau rankoje kiše- niuje ir abudu su valkata sulindome į palapinę. Jis žiūrėjo į mane. Jo akys šiandien buvo vi- sai kitokios. Jose blizgėjo koki tai neištirti spinduliai.

— Pone karininke. Jūs eisite šiandien per dvarą ir mirsite. Mirs visa kuopa. Aš mačiau spąstus. Gaila man jusų. Jūs gražūs, jauni, naudingi tėvynei, o aš? Kas aš? Aš valkata. Jūs, tur but, mane gerai pamenate, kai buvau vidurinėje mokykloje, kai svajojav buti tėvy- nei naudingą ir mano siela buvo skaisti. O pas- kų pasidariau latras. Kaip šuo gulėjau trak- tieriuose po suolu, lauko patvory, tvarte po ądžiomis. Keikdavo mane. Kiti apgailesta- davo. Vistiek aš nesitaisiau. Juk kad ir bu- čiau pradėjęs taisyti, vistiek niekas nebutų man tikėjęs. Perdaug jau giliai buvau įbrides. Pone karininke, jūs tai žinote. Ir šiandien, il- gai klydinęs, atėjau pas jus. Atėjau nuplauti savo gėdą. Priimkite šiandien valkatos pasiū- lymą. Aš viską žinau... Priešas paruošė mūsų kariuomenei spąstas. Jis gerai pasislėpė dva- ro betonuose ir žūsite visi, kai į dvarą nueisi- te. Duokite man sprogstamos medžiagos, — aš noriu jus išgelbėti. Aš gerai žinau tą dvarą, aš susprogdinsiu jį ir žus priešas kariuomenė. Jūs nesiūskite savo žmonių — jie yra jauni, turi gerą vardą ir visi nori džiaugtis gyvenimo saule, kurios spinduliai manęs jau nesiekia ir man vis tas pat.“

Valkatos krutinė kilnojosi, akys blizgėjo ir atsistojo prieš mane ramiai kariškai išsitem- pė.

Ankstyvas rytas, skanus oras, staigus bata- liono įsakymas, mirties tyła, netikėtas valka- tos atsilankymas, ypatinga jo kalba ir laikyma- sis mane susyk taip paveikė, kad nors stengiau- si buti ramus, tačiau, jokių būdu minčių sut- varkyti negalėjau. Norėjau ką tai sakyti, bet tylėjau, norėjau ką tai daryti, bet nieko neda- riau. O valkatos akys, tokios šiandien didelės ir spindinčios akys, vis žiūrėjo į mane.

Ir liepia viršilai duoti sprogstamosios me- džiagos. Liepia ir savo žodžiais netikėjau ar liepiu ar ne. Tik tai, kai pamačiau medžiagą jo rankose, paklausiau: „Ar mokėsi?“. Valkatos akys žibėjo kai katės, kai ji pelę pagauna ir pasakė labai mūširdžiai ir geru balsu: „Mokė- siu, ponas karininke!“ Paskui jo akyse pasi- rodė po vieną ašarą. Valkata priklaupt ant vieno kelio ir pasakė: „dėkui!“ Taip pasakė, lyg elgėta gavęs iš karaliaus dovaną. Pasakė ir lyg įgudęs medžiotojo šuo tai bėgdamas, tai šokinėdamas atsitolino. Kareiviai tylėjo pasi- rėmę ant šautuvų ir nesuprasi, ką galvojo.

Daviau kuopai komandą ir pradėjome žy- giuoti. Saulė pro rukum iškišo raudoną galvą ir suspindėjo dvaro betonai. Iš tankinės rik- kuotės perėjome į manevrinę ir kareiviai išsis- klaidė dvaro laukuose. Mano krutinė buvo ne- ramu. Dvaras vis buvo arčiau ir arčiau. Grįžę patuliai pranešė, kad dvaras ištikrųjų visai tuščias ir jokio pavojaus nėra. Išvalgė visus rumus, išlandžiojo sklepus: jokių pėdsakų, kad būtų gyvų žmonių. O kareiviai prityrę ir jų akys neklysta. „Apgavo!“ — smilktelėjo man galvoj mintis. Ir prisiminiau tą valkatą tokį, koks jis budavo miestely ramiu laiku. Jis už pinigą padarydavo viską. Taip valkata pasiel- gė ir dabar. Priešui nunešė sprogstamą me- džiagą arba pats mums spąstus užtaisė. Ir koks aš kvailas! Juk jis, žinoma, šnipas. Iš kur jis galėjo žinoti slapta bataliono vado įsakymą, kad šiandien praeisime pro dvarą? Kam aš juo patikėjau? Patikėjau valkata. Ach, kame bu- vo mano protas?! Juk jis pats kalbėjo apie spąstus, apie mūsų mirtį ir nesupratau, kad jis pats yra tos mirties pasiuntinys. Nesupratau matęs tiek sunkesnių pareigų, kėblesnių susi- pyntimų. Nušauti mane... Ech, kad žuti, tai žu- ti bent garbingai! Bet dabar — iš valkatos rankos ir mūsų pačių ginklo.

Neramos mintys sukosi mano galvoje ir veidu bėgiojo kryžiuodamosios šiltos ir šaltos srovės.

Migly tik liekanos sklaidėsi. Prieš mus jau aiškiai žibėjo dvaro betonai. Žibėjo tylūs lyg sfinksai. Už jų pora karnelių, jėbūmai, lygu- mėlė su krumais. Krumai blizgėjo rausvai gel- tona spalva. Išžiūrėjus, rodėsi, kad, štai, išk- la iš jų valkata, o krumų lapai blizga priešo dur- tuvais.

Liepia kareiviams sustotiėjus ir gulti.

Išeitį vistiek rasim. Ir mano gyslose smar- kiau pradėjo mušti kraujas. Staiga, lyg kas man per galvą krito didžiuliu kiju. Sudrebėjo žemė ir oras pasiutusiu trenksmu. Betonas staugė padangėse. Buvusį dvarą apsupo šimta- spalviai dūmai.

„Priekini!“ — išlėkė iš mano burnos garsi komanda. Sukilo kuopa, žvilgėjo saulėje šal- mai ir durtuvai ir jaunų vyrų balsai nuaidėjo į dvarą. Iš po betono skeveldrų garavo tinko dulkės, sunkėsi dūmai, su žemėmis maišėsi kru- vini kariškų drabužių lopai. Reikiška, valkata sakė teisybę — priešas kariuomenės čia buta.

Išlaipiojom griuvėsius, išmėndžiojom sumai- šytą žemę. Užlipau ant vieno žmogaus ir st- telėjau. Didelis gabalas betono buvo įj prislė- gęs pusiau ir kojos buvo nukirstos. Paėmė įdo- mumas. Nuvalėme dulkes ir pažinau. Tai bu- vo valkata. Jis išpildė savo pažadą. Jis mūsų neapvyklė. Musų keliai sulinko ties juo ir nusi- ėmėm kepure.

Kareiviai smulkiai valkatą apžiūrėjo. Ne- turėjo jokių dokumentų. Ir man gaila pasida- rė, kad aš, jo mokyklos dienų buvęs draugas, neatmenu jo pavardės nei vardo. Valkata jis buvo vadinamas, bet dabar valkata vadinti bu- tų nuodėmė. Ką gi išrašyti ant jo kapo kry- žiaus? Kuo jį pavadinti? Ir vėl ieškojome po jo kišenių ir po pamašalu. Gal kokį nors la- pelį surasim. Ir radom seną, odiniais aptaisais, jo paties rankomis įsiutą knygutę, kurios lapai buvo išplėšyti ir tik vieninteliame likusį lapelį įrašyta:

„Daug padariau bloga savo tėvynei, gyven- damas valkatos gyvenimą. Daug jaunų sielų pastumėjau į blogą. Dabar tai noriu atpirkti savuosius išgelbėdamas. Gimtoji žeme, priimk mano kraują.“

Kai atvyko batalionas, padarėme iš betono skeveldrų kapą, kapą nežinomajam kareiviui, nes jis jau dabar buvo ne valkata, o tikras ka- reivis.

* * *

Tai papasakojęs žmogus užsirukė ir dryžas akis nutiesė į tolumas.

— Kodel apie save nieko nepasakojai? — paklausė vienas.

— Papasakosiu, kai atsiimsim Vilnių ir kerštas kerštą užlygins, — atsakė ir vėl dry- žos akys žvelgė į tolumas.

Rytų Afrikoje laukinės negrų tautos dar tebeliko moterys vergūmis ir kaili jas kam nori parduoti. Paprastai vienos moters kaina lygi dviejų ožkų kainai.

S. L. A. REIKALAI

Reikale SLA. Prezidento Ir Iždininko Pagelbininkų

Kadangi dar ir dabar tulos SLA. kuopos ir pavieniai nariai svarsto SLA. Prezidento ir Iždininko pagelbininkų klausimą, tai aš matau reikalo nors trumpai šiuom reikalu pakalbėti.

Gerai, kad nariai organizacijos reikalais įdomiau ir juos svarsto, bet labai negerai, kuomet iš to daro neteisingas išvadas. Skaitant tų kuopų rezoliucijas ir pareiškimus atrodytu, kad Pildomoji Taryba randa siūlymus žmonių, kurie apie organizacijos reikalus nepaiso, o tik žiti savo asmeninės naudos. Šitas gerb., yra netiesa. Todel tokie kuopų pareiškimai ir tokios rezoliucijos yra daviniai mūsų narių nerijimo nuodugnai su dalyku apsišpažinti ir čia yra vaisiai pakilusio upo, o ne nuodugnaus dalyko ištyrimo ir apsvasty-mo. Aš žinau kaip tai yra lengva pas narius sukelti upą, ypatinai kuomet eina klausimas pabarimo ir papeikimo, nes jau ne šiandien gyvenu ir per virš dvidešimt metų kaip dirbu tuos visuomeninius darbus. Dirbant organizacijose per tiek metų, aš mačiau kaip sakant visko ir tadel galiu kalbėti kaip vienas iš tų, kuris tuos dalykus asmeniniai yra patyręs.

Kad SLA. Prezidentui ir Iždininkui pagelba yra reikalinga, tai apie šitai dviejų nuomonių buti negali ir Pildomoji Taryba, kaip lygiai ir Kontrolės Komisija, tik po nuodugnaus apsvasty-mo sutiko tokią pagelbą duoti. Kuopos argumentuoja, kad organizacijos narių skaičius sumažėjo, tai ir darbas čia kalbamų viršininkų turėjo proporcingai sumažėti. Šitie argumentai neatitinka faktams, nes kas link Prezidento pareigų, tai tuktantis narių ar vienoj ar kitoj pusėj ma žai ką reiška, tas pats ir Iždininkui. Narių skaičius irgi nesumažėjo iki tokių skaitlinių, kurias tulos kuopos savo argumentuose vartoja.

Nors aš nesu įgaliojęs už Iždininką kalbėti, bet žinau, kad nei jis, nei aš iš samdomų pagelbininkų sau jokios asmeninės naudos neturime — viskas ką iš to gauname, tai papeikimų ir pabarimų. Gi žinodamas kokios Iždininko pareigos, aš jaučiuosi kompetentišku apie Iždininko darbą kalbėti. Dabartinio laiku Iždininko užduotį randasi visas organizacijos tur-tas, išskiriant keletą šimtų dolerių, kurie randasi Sekretoriaus užduotį del administracijos begėdžių reikalų. Pirmiausia taip nebuvo; pirmiausia visi morgiai radosi Sekretoriaus žinioje. Prie dabartinės tvarkos, Iždininkas privalo pridaboti, kad visi morgiai paskolos dokumentai būtų pridaboti tvarkoj; jisiai turi pridaboti, kad už morgiūnos nuosim-čiai būtų apmokėti laiku, kad dalys pačios paskolos būtų at-mokėtos jei yra tokia sutartis, kad už tas nuosavybes būtų ap-mokėtos takos, kad tos nuosa-vybės būtų apdraustos nuo ug-nies ir kad už tą apdraudą bu-tų užmokėta, jisiai priima visus mokesčius, kurie plaukia SLA. Iždan nepaisant iš kokių šalti-mų, už tuos mokesčius išduoda kvitas, viską surašo įėjų kny-goj, visų išmokėjimų, nepai-sant kokie jie nebutų, išrašo čekius ir išsiuntinėja tiems, kuriems priklauso, visas išlai-das surašo knygoj ir veda viso organizacijos turto atskaitas. Be čia suminėty dalykų prisi-eina atlikti tokių reikalų, kurie nėra permatomi, o tokių pasi-daro gana daug. Už tą visą

darbą ir už atsakomybę Iždinin-kas gauna \$85.00 mėnesinės al-gos. Taip kad blaivai į dalyką žiūrint, nepaisant tų rezoliuci-jų nei pareiškimų, turime pri-pažinti, kad Iždininkui pagelba reikalinga.

Kas link manęs, tai yra sun-kiu išdėstyti, ką aš turiu at-likti, nes Prezidento darbai yra kitokie ir ne taip pastovūs. Vienok prie progos, tai nors šiek tiek prisiminsiu. Prie da-bartinės tvarkos, Prezidentas daboja visus organizacijos rei-kalus, peržiūri visus išmokėji-mus, peržiūri pomirtinių doku-mentus, ligoje pašelpų doku-mentus ir visų kitų išmokėji-mų, kurie išmokėjimais yra va-padinami. Tokių išmokėjimų į metus laiko randasi apie 4,000, peržiūri visas naujų narių apli-kaucijas, pasirašo ant visų iš-duodamų nariams paliudijimų, lanko Pildomosios Tarybos su-sirinkimus, atlieka nemažai ke-lionių įvairiais organizacijos reikalais ir tt.

Pastaraisiais laikais ypatingai veda labai plačią korespon-denciją su kuopomis, su komi-sijomis ir pavieniais nariais. Turiu pasakyti, gerbiamiems SLA. nariams, kad po praeito Seimo, kuomet Susivienijime susidarė nenormali padėtis, pas-mane laisvą pradėjo eiti puo-dais, taip kad aš dažnai prasė-dėdavau iki pirmos ir antros valandos iš ryto norėdamas tuos darbus atlikti. Laikiau-si, laikiau-si, bet, pagaliau, buvau priverstas prašyti pagelbos, nes vienas jokių būdu negalėjau viską atlikti. Čionai išvada yra aiški: kuomet organizaci-jos reikalais suplaukia tiek darbo, kad aš vienas negaliu at-likti, ir norint, kad tas darbas būtų atliktas, kitokios išeities nėra, kaip tik pagelbos reika-lauti. Jei dalykai pasiseiks ir aš vienas galėsiu apsidirbti, tai aš už pagelbą padėkosiu ir jos nereikalausiu ir neimsiu. Ta-čiau iki to laiko, iki pats vie-nas negalėsiu apsidirbti, tai bu-siu priverstas pagelbą samdy-ti, nepaisant nei to, kad gaunu barti.

Prezidentas gauna algos \$9.00 ir keliolika centų į savai-tę, taip kad jis viso savo laiko organizacijai atiduoti negali, nes turi ir duonutės sau užsi-dirbti. Tikėkit man, gerbiami SLA. nariai, kad aš Susivieni-jimui per tiek metų dirbau ne-delfo, kad gavau algą, nes tas nei man, nei kitam kas dirbs, už atliktą darbą toli gražu ne-atlygina. Čionai yra kitokis prisirišimas ir norėjimas savo žmonėms tarnauti, apie užmo-kestį visai pamirštant. Jūs rei-kalaujat darbo, tikėtės atsako-mybės, bet kuomet aš sakau, kad vienas be pagelbos to viso jums duoti negaliu, tai jūs tuoj-jaus darote klaidingas išvadas. Tas negerai, tas apgailėtina.

Savo rezoliucijose kuopos priskaito, kad Prezidento ir Iž-dininko pagelbininkai Susivie-nijimui apsieis \$1,300.00 į me-tus. Šitas yra klaida, nes nei Iždininkas, nei aš Pildomosios Tarybos nuskirtos sumos dar neįsileidom ir kas link manęs, jei kaip sakiau dalykai pasi-vybės būtų apdraustos nuo ug-nies ir kad už tą apdraudą bu-tų užmokėta, jisiai priima visus mokesčius, kurie plaukia SLA. Iždan nepaisant iš kokių šalti-mų, už tuos mokesčius išduoda kvitas, viską surašo įėjų kny-goj, visų išmokėjimų, nepai-sant kokie jie nebutų, išrašo čekius ir išsiuntinėja tiems, kuriems priklauso, visas išlai-das surašo knygoj ir veda viso organizacijos turto atskaitas. Be čia suminėty dalykų prisi-eina atlikti tokių reikalų, kurie nėra permatomi, o tokių pasi-daro gana daug. Už tą visą

Argumentavimas, kad jei Seimas nenutarė tokios pagel-

bos Iždininkui ir Prezidentui duoti, tai Pildomoji Taryba ne-turi teisės to daryti, yra klai-dingas, nes nei Seimas nei kas kitas negali permatyti tų daly-kų, kurie laiku bėgant įvyksta. Todel ir yra organizacijos tam tikri kunai, kurie visus orga-nizacijos reikalus daboja ir sulig reikalo daro reikalingus patvarkymus. Musų Susivieni-jime yra Pildomoji Taryba ir į-vairios Komisijos, kurios tarp Seimų veikia ir organizacijos reikalus aprupina. Juk šitas nėra pirmas atsitikimas; Pildomoji Taryba veikė daugelyje dalykų, kuriems specialio Sei-mo tarimo nebuvo.

Reikia pastebėti, gerbiame-jai, kad mes dažnai baramės už dalykėlius, kurie yra visai ma-zos vertės, o pražiūrim tokius, kurie yra reikšmingi ir turi di-delės svarbos. Todel ar never-tėtų mums pradėti į musų rei-kalus ir tuos žmones, kurie mums dirba, žiūrėti iš gerosios pusės ir jei mes pradėtume taip daryti, tai ir tie dalykai, kurie šandien atrodo mums baisūs, atrodytų visai kitokiais. Pa-miršus viską dabar reikia dirb-ti.

Pasitikiu, kad šie mano keli žodžiai reikala nors paviršut-niai paaiškino ir kad gerbiami nariai įmatys šį reikalą tokiu, koku jis iš tikrųjų yra.

S. Gegužis,
SLA. Prezidentas.

SLA. Statistikos Reikalas

Artinantis gana svarbiame musų organizacijos — Susivie-nijimo Lietuvių Amerikoje Ju-bilėjų ir rengiantis prie au-vaikšiojimo bei mimėjimo tų reikšmingų dvejopų sukaktu-vių, reikalinga yra turėti ko-dininkas išimtų pinigų iš tų bankų, kurios buvo nutarta išim-ti ir taigpi išgavo „depository bonds“ iš tų bankų, kurios dabartinio laiku laikomi SLA. depository bonds, išskyrus tik pora bankų. Nutarta, kad SLA. Iž-dininkas išimtų pinigų iš tų bankų, kurios iki šiol neprista-tė „depository bonds“. Taigpi nutarta, kad visų bankų „depo-sitory bonds“ turi būti SLA. Prezidento globoje.

3. Kadangi Wardman Real Estate ir Continental bondsų nuosimčiai iki šiol dar neatmo-kami, tad nutarta, kad visais reikalais surištais su viršminė-tų bondsų nuosimčių išskolekta-vimu ir tt., rupintųsi adv. J. S. Lopatto. Taigpi nutarta, kad Wardman Real Estate bondsus sumoje \$20,000, datuotus rug-sėjo 1 d., 1928 m. su 1 d. kovo, 1931 m. kuponais ir busimais kuponais deponituoti the Cen-tral Hanover Bank and Trust Co., 70 Broadway, New York City, sulig pasiulymo ir išlygų padarytų per Bondholders Pro-tective Committee. Taigpi nu-tarta, kad viršinėtus Wardman Real Estate bondsus SLA. Iž-dininkas, K. Gugis, išimtų iš Mellon National Bank, Pitts-burgh, Pa., ir deponituotų juos viršminėtoje bankoje ir išgan-tų už juos tokio deposito certi-fikatą išduotą Sus. Lietuvių Amerikoje vardu.

4. Svarstoma SLA. 136 kp., Cleveland, Ohio, narių mokesčių reikalas. Daugelis narių buvo užsimokėję pilnai kuopoje, bet jų mokesčiai per buvusį kuopos sekretorių nebuvo prisiųsti Centran. Apvarsčius, nutarta palikti viršminėtus kuopos nari-us gerame stovyje Centro knygoje ir patarti dabartiniai kuopos valdybai imti atatinai-mus žingsnius išskolektavimui pinigų iš buvusios kuopos val-dybos, o Centras ant kiek gal-int pagelbės kuopai šiame rei-kale.

Pirma sesija uždaryta 1 val. po pietų.

SESIIJA I.

Suvažiavimą atidarė SLA. Prezidentas, S. Gegužis, 19 d. gegužės, 1931 m., 10 val. ryte.

Suvažiavime dalyvauja: S. Gegužis — Prez., A. Mikalaus-kas — Vice Prez., P. Jurgeliu-tė — Sekr., K. Gugis — Ižd., Dr. E. G. Klimas — Doktoras Kvotėjas, M. A. Raginskas ir J. Januškevičia — Iždo Globė-

jai. Taigpi dalyvauja SLA. le-galis patarėjas — J. S. Lo-patto.

Perskaityta pereito suvaži-avimo protokolas ir priimta su-sekamu pataisymu: Ses. I, par. 2, kur kalbama apie atnaujinimą Sekretoriaus, Iždininko ir kuopų kaučių, protokole nebu-vo užkreduota, kad SLA. Pre-zidentas, S. Gegužis, paskuti-niame Pild. Tarybos suvažiavi-me raportavo, kad jam buvo įteikta del SLA. Sekretoriaus ir Iždininko forma A kaučių, kurioje neminama apie sąžini-ną atlikimą viršininkų pareigų, ir pranešęs apie tai K. Gugiu, SLA. Iždininkui. K. Gugis ta-me pat suvažiavime raportavo, kad gavęs Prezidento laišką, susižinojęs su SLA. Sekretore ir kartu nuvykę į Fidelity ir Casualty Kompanijos ofisą viršminėtas kaučias pakeitė ant Form B, kuri forma pilnai apsaugoja SLA. reikalus.

1. SLA. Prezidentas, S. Gegu-žis, raportuoja, kad p. S. E. Vitaitis pranešė jam, kad atsi-sako važiuoti Lietuvon kaipo palydovas SLA. Ekskursijos. Kadangi sekantis kandidatas buvo p. J. Januškevičia, SLA. Iždo Globėjas, tad p. Gegužis pranešęs p. Januškevičiui nuo-sitis į kelionę kaipo SLA. Antros Ekskursijos palydovu. Pild. Taryba pilnai užgyrė p. Januškevičių busimos SLA. Ek-skursijos palydovu, kuri eks-kursija išplauks iš New Yorko gegužės 27 d. laivu Lancastria.

2. SLA. Iždininkas, K. Gu-gis, raportuoja, kad sulig Pild. Tarybos nutarimo, išėmė pini-gus iš tų bankų Conn. valstijoje, iš kurių buvo nutarta išim-ti ir taigpi išgavo „depository bonds“ iš tų bankų, kurios dabartinio laiku laikomi SLA. depository bonds, išskyrus tik pora bankų. Nutarta, kad SLA. Iž-dininkas išimtų pinigų iš tų bankų, kurios iki šiol neprista-tė „depository bonds“. Taigpi nutarta, kad visų bankų „depo-sitory bonds“ turi būti SLA. Prezidento globoje.

3. Kadangi Wardman Real Estate ir Continental bondsų nuosimčiai iki šiol dar neatmo-kami, tad nutarta, kad visais reikalais surištais su viršminė-tų bondsų nuosimčių išskolekta-vimu ir tt., rupintųsi adv. J. S. Lopatto. Taigpi nutarta, kad Wardman Real Estate bondsus sumoje \$20,000, datuotus rug-sėjo 1 d., 1928 m. su 1 d. kovo, 1931 m. kuponais ir busimais kuponais deponituoti the Cen-tral Hanover Bank and Trust Co., 70 Broadway, New York City, sulig pasiulymo ir išlygų padarytų per Bondholders Pro-tective Committee. Taigpi nu-tarta, kad viršinėtus Wardman Real Estate bondsus SLA. Iž-dininkas, K. Gugis, išimtų iš Mellon National Bank, Pitts-burgh, Pa., ir deponituotų juos viršminėtoje bankoje ir išgan-tų už juos tokio deposito certi-fikatą išduotą Sus. Lietuvių Amerikoje vardu.

4. Svarstoma SLA. 136 kp., Cleveland, Ohio, narių mokesčių reikalas. Daugelis narių buvo užsimokėję pilnai kuopoje, bet jų mokesčiai per buvusį kuopos sekretorių nebuvo prisiųsti Centran. Apvarsčius, nutarta palikti viršminėtus kuopos nari-us gerame stovyje Centro knygoje ir patarti dabartiniai kuopos valdybai imti atatinai-mus žingsnius išskolektavimui pinigų iš buvusios kuopos val-dybos, o Centras ant kiek gal-int pagelbės kuopai šiame rei-kale.

Pirma sesija uždaryta 1 val. po pietų.

SESIIJA II.

Antra sesija atidaryta 2 val. po pietų.

5. Svarstoma SLA. Presiden-to, S. Gegužio, skundo rezoliuci-ja, kuri buvo patiekta pereita-me suvažiavime prieš SLA. Sekretorę P. Jurgeliutę, kalti-

nant SLA. Sekretorę Ažunario-Devenio paskolos reikale ir ki-tuose reikaluose (šioje sesijo-jie dalyvavo p. F. J. Bagočius, kuris atstovavo SLA. Sekretorę skundo reikale). Skundą apsvarsčius ir perskačius SLA. Kontrolės Komisijos pareiški-mą skundo reikale, vienbalsiai priimta sekanti rezoliucija (nuo balsavimo susilaikė kal-tintojas ir kaltinamoji):

SLA. Pildomoji Taryba savo posėdy apsvarsčius SLA. pre-zidento p. Gegužio pridutą rezoliuciją, reikalaujančią SLA. sekretorės p-lės P. Jurgeliutės rezignacijos reikale, surištame su Devenio-Ažunario paskola, nutaria:

Kadangi SLA. 36-tas Seimas šį reikalą pavėdė tam tikroms SLA. komisijoms su teise tyri-nėti ir teisti;

Kadangi minėtos komisijos savo bendrame posėdy, laikyta-mo lapkričio 6-7, 1930 m., New Yorke, išnešė rezoliuciją, kurioje pareiškė, kad nė vieno P. T. nario rezignacijos nerei-kalauti;

Kadangi toliau SLA. Kontrolės Komisija, ištyrusi presiden-to Gegužio rezoliuciją, vienbal-siai išsireiškė prieš reikalavimą sekretorės Jurgeliutės rezigna-cijos,

Todel šiūnui yra nutarta sekretorės P. Jurgeliutės rez-ignacijos nereikalauti ir visą bylą Devenio-Ažunario pasko-ros reikalui, su visais prieš tos bylos esančiais dokumentais perduoti SLA. 37-tam Seimui, 1932 m., Pittsburgh, Pa.

Antra sesija uždaryta 6 val. vakare.

SESIIJA III.

Trečia sesija atidaryta gegu-žės 20 d., 9 val. ryte. Sesijoje dalyvauja visi antroje sesijoje dalyvavę nariai.

6. Svarstoma J. Butvilaičio iš Brooklyn, N. Y., pašelpo klau-simas. Apvarsčius, nutarta visą reikalą pavesti SLA. Vice Prez., A. Mikalauskui pilnai iš-tirti ir sutvarkyti sulig Pild. Tarybos nurodymu.

7. Svarstoma J. Navicko, ma-rio 12 kp., Nanticoke, Pa., po-mirtinės reikalas. Sulig Cent-ro knygu, minėtas narys buvo suspenduotas laike mirties už nemokėjamą mokesčių. Ap-svarsčius, nutarta visą reikalą pavesti p. M. A. Raginskui pilnai iš-tirti, o tuomet spresti apie pomirtinės išmokėjimą.

8. Svarstoma A. Usonio, na-rio 10 kp., Philadelphia, Pa., pomirtinės reikalas. Apvarsčius, nutarta šį reikalą pavesti p. J. V. Griniui, SLA. Kontrolės Komisijos p-lm., pilnai iš-tirti ir tik tuomet spresti apie pomirtinės išmokėjimą.

9. Svarstoma A. Sakalavi-čiaus, nario 187 kp., New Phi-ladelphia, Pa., pomirtinės rei-kalas. Apvarsčius, nutarta vi-są reikalą pavesti p. J. S. Lo-patto pilnai iš-tirti iš legalio atžvilgio, o tuomet spresti apie pomirtinės išmokėjimą.

10. Svarstoma A. Žadrogo, nario 271 kp., Elizabeth, Pa., pomirtinės reikalas. Sulig pri-duoto daktaro liudymo, velionis mirė nuo alkoholio, o pagal SLA. įstatus pomirtinės negali-ma mokėti kuomet mirtis paei-na iš minėtos priežasties. Ap-svarsčius, nutarta prisiųsti įstatų nurodymą ir pomirtinės nemokėti.

Trečia sesija uždaryta 1 val. po pietų.

SESIIJA IV.

Ketvirta sesija atidaryta 2 val. po pietų.

11. Svarstoma P. Česnelevi-čiaus, nario 76 kp., Brooklyn, N. Y., pomirtinės reikalas. Pasiremiant pridutais aiškes-niais daktaro liudymais, nutar-ta pomirtinę išmokėti.

12. Svarstoma O. Šarienės, narės 126 kp., New York City, pašelpo reikalas. Minėta na-rė pavėlavo užsimalduoti į pa-

šelpą, bet prirodžius, kad tas į atsitiko iš jos priežasties, nu-tarta pašelpą išmokėti.

13. Skaitoma SLA. 36 kp., Chicago, Ill., komisijos nario, p. P. Grigaičio laiškas reikale F. Skamarako pašelpo. SLA. Sekretorė 36 kp. komisijai pa-aiškino, kad minėtas narys serga chroniška liga ir sulig įstatų par. 8 ant 72 pusl. ir par. 21 ant 74 pusl. gali gauti pašelpą tik už 144 mėnas, t. y. pilną pašelpą per 12 savaičių laiko ir pusę pašelpo per se-kančias 12 savaičių — viso \$108. Tačiau SLA. 36 kp. ko-misija nesutinka su Sekretorės interpretacija viršminėtų pa-ragrafų ir maņo, kad sulig mi-nėtų paragrafų narys gali gau-ti pilną pašelpą per ištisas 144 dienas. Šį reikalą apsvarsčius, nutarta pranešti SLA. 36 kn. komisijai, kad nuo pat įvedimo pašelpo skyriaus Pildomoji Taryba viršminėtus paragrafus interpretuoja taip, kaip virš nurodyta ir kaip jau Sekretorė savo laiške yra paaiškinus S. L. A. 36 kp. komisijai ir tadel F. Skamarakas už dabartinę li-gą negali gauti daugiau kaip \$108 pašelpo.

14. Skaitoma J. Urbaičio, na-rio 160 kp., Donora, Pa., prašymas paskolos iš SLA. Mokslei-vių Fondo jo dviems sunams, kurie lanko kolegiją. Apvars-čius, nutarta suteikti J. Urbai-čiui \$200 paskolos kuomet bus pristatyti reikalingi liudymai iš kolegijų ir kuomet šį nutarimą užgirs SLA. Apšvietos Komisi-ja.

15. Skaitoma SLA. 352 kp., Detroit, Mich., prašymas para-mos iš Jaunuolių Švietimo Fon-do kuopos: Bemo palaikymui. Apvarsčius, nutarta paskirti \$50 minėtos kuopos Jaunuolių Benui.

16. Skaitoma SLA. 4-to ap-skricio Jaunuolių prašymas pa-ramos iš Jaunuolių Švietimo Fondo. Apvarsčius, nutarta paskirti \$100 jaunuolių darbuo-ti Conn. valstijoje.

17. Skaitoma SLA. 3-čio ap-skricio valdybos iš Pittsburgh, Pa., laiškas, rekomenduojant p. S. Bakaną kaipo SLA. Pilde-mosios Tarybos įgaliojimų ir or-ganizatorių SLA. 3-čio apskri-čio ribose. Apvarsčius, nutar-ta paskirti p. S. Bakaną SLA. Pildomosios Tarybos įgaliojimų SLA. 3-čiam apskirtyje remian-ties Pild. Tarybos nariu ir iš rug-sėjo mėn., 1930 m.

18. Skaitoma SLA. darbuoto-je, p. V. S. Jokubėno, laiškas, prašant priimti jį kaipo apmo-kamą „Tėvynės“ bendradarbiu ir tuo būdu nors dalinai pagel-bėti jam jo sunkioje gyvenimo būklėje. Apvarsčius, nutarta priimti p. Jokubėno pasiulymą ir emokėti jam \$10 kas mėnuo iš „Tėvynės“ Bendradarbių Fondo.

Ketvirta sesija uždaryta 7 val. vakare.

SESIIJA V.

Penkta sesija atidaryta gegu-žės 21 d., 10 val. ryte. Sesi-joje dalyvauja visi ketvartoje sesijoje dalyvavę nariai.

19. Svarstoma SLA. 358 kp., Shrewsbury, Mass., prašymas atlyginti kuopai už paneštas iš-laidas laike tardymo SLA. 57 kuopos reikale. Kadangi SLA. 358 kuopoje randasi ir kitų ne-tikslumų, kuriuos reikia sutvar-kyti, taigi dalyką pilnai ap-svarsčius, nutarta, kad p. A. Mikalauskas nuvyktų į Worces-ter, Mass., ir visą reikalą ant vietos pilnai iš-tirti, o tik tuomet bus galima spresti apie at-lyginimą kuopai.

20. Nutarta, kad SLA. Pre-zidentas organizacijos vardu iš-pildytų tam tikrą blanką, ku-rią gavo nuo Fidelity and Casualty Co., prašant tulų in-formacijų sąryšyje su užstaty-mu kaučių SLA. Sekretoriui ir Iždininkui. Kadangi minėta blanka skaitosi kaipo dalis kaučių sutarties, tad Prezi-

dentas ant visų klausimų turi pilnai ir teisingai atsakyti.

21. Svarstoma SLA. Finansų Komisijos skundas paduotas American Surety Co. reikale S. L. A. Sekretoriaus kaučios. American Surety Co. pranešė, kad iki šiolai nieko neįrodė, kad yra pagrindo reikalauti pa-dengimo nuostolių Ažunario-Devenio paskolos reikale iš Sekretoriaus kaučios. Šį rei-kalą apsvarsčius, išnešta se-kanti rezoliucija:

Kadangi Ažunario-Devenio paskolos reikale sekretorės P. Jurgeliutės sužinaus ir tyčio-mis savo pareigų apslėidimo neįrodė;

Kadangi SLA. Kontrolės Ko-misija savo rezoliucijoje į Pil-domąją Tarybą pataria sekre-torės rezignacijos nereikalauti;

Todel tai mes numatome, kad dešei susidariusių SLA. nuostolių Ažunario-Devenio pa-skolos reikale iš bond kompani-jos net ir teismo pagelba gavi-mas yra labai abejotinas, o tuo-tarpu su kompanija besibylinė-jant organizacijai išlaidos gali buti labai didelės.

Todel nutariame prieš bond kompaniją jokios teismiškos akcijos neimti.

Prieš šią rezoliuciją balsavo p. Gegužis, pridudamas se-kantį pareiškimą:

„Aš prieš šią įnešimą bal-suoju ir šartu pareiškiu, kad visų už šią įnešimą balsavusie-jų ant savęs apsiima atsakomy-bę už minėtus nuostolius, nes faktai, kuriuos aš turiu nebuvo išsklaidyti.“

22. Skaitoma laiškas iš Massachusetts Insurance De-partamento, pranešant, kad S. L. A. įvairių fondų pinigai bu-tų padėti bankoje ant atskirų bankos knygučių, t. y. kad de-lei kiekvieno fondo būtų veda-ma atskira sąskaita bankoje. Kadangi užims nemažai laiko šį reikalą pertvarkyti sulig Mass. valstijos Insurance Departmen-to reikalavimu, taigi nutarta, kad SLA. Sekretorė ir Iždinin-kas pasirupintų tatau padaryti nuo pradžios ateinančių metų.

23. Skaitoma M. Aušriutės, SLA. Sekretoriaus pagelbinin-kės laiškas, prašant, kad jai bu-tų suteikta tolymesnė pagelba. P-lė Aušriutė šiuo laiku randasi sanatorijoje ir daktarai tvir-tina, kad ji turės pasilikti sa-natorijoje iki pabaigai metų. Atsižvelgiant į p-lės Aušriutės sąžiningai atliktą darbą SLA. raštineje per 12 metų laiko ir į jos dabartinę nelaimingą padė-tį, nutarta iki pabaigai šių me-tų p-lei Aušriutei mokėti po \$10 kas savaitė.

24. Skaitoma Finansų Kom-i-sijos laiškas, rekomenduojant suteikti J. Kowalski iš E. Chi-cago, Ind., paskalą sumoje \$6,000 ant pirmo mortgage. Ansvarsčius, nutarta, kad šiuo laiku prašomos paskolos negali-ma suteikti.

S. L. A. KALENDORIUS

APSKRIEŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

ANSONIA, CONN. — SLA. 66 kuopos didelis piknikas įvyks sek-madieny, rugsėjo 13 d., Schutzen Parke, prasidės 12:30 val. po pie-tų. Bus skanių užkandžių ir minkštų gėrimų. Muzika taip pat bus gera, kuri gros visokius lie-tuviškus ir angliškus šokus. Vi-si kviečiami dalyvauti šiame šau-niam SLA. 66 kuopos piknike. Nei į parką, nei į šokių salę jokios įžangos nebus.

MERIDEN, CONN. — SLA. 8 kuopos didelis piknikas įvyks sek-madieny, rugsėjo 20 d., Schutzen Parke, prasidės 12:30 val. po pie-tų. Bus skanių užkandžių ir mink-štų gėrimų. Muzika taip pat bus gera, kuri gros visokius lietuviš-kus ir angliškus šokus. Visi kvie-čiami dalyvauti šiame gražiame S. L. A. 8 kuopos piknike.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos mūsų orga-nizacijos parengimus atsilankyti.

dentas ant visų klausimų turi pilnai ir teisingai atsakyti.

25. Sulig Finansų Komisijos rekomendacijos, nutarta pirkti sekancijų bonds: Port of New York Authority sumoje \$5,000 ir City of Chicago Board of Education sumoje \$5,000.

26. Nutarta išpentyti SLA namą iš lauko ir iš vidaus ir pataisyti kur reikalinga.

27. Pakeliamas klausimas reikale atžymėjimo dviejų reikšmingų sukaktuvių, t. y. 30 metų kaip SLA atsiskyrė nuo kunigų ir 45 metų nuo SLA įsikurimo. Atsižvelgus į SLA 126 kp. ir SLA 8-to apskričio paraginimą žymiai paminėti viršminėtas sukaktuves, šį reikalą nuosekliai apsvačius, nutarta šiuos du įvykius atatinamai apvaikšioti. Nutarta išleisti „Tėvynės“ padidintą numerį plačiai nušviečiant šiuos sukaktuvių reikšmę ir taipgi paraginti visas SLA kuopas, kad jos lapkričio mėnesyje turėtų minėtuvių atžymėjimui surengtų atatinamąsias pramogas.

28. Svarstoma SLA 8-to apskričio prašymas, kad Pildomajai Tarybai atšauktų savo pirmąjį tarimą, kuriuo buvo apribuota SLA 5-tam apskričiai veikti tik New Jersey valstijoje, o SLA 8-tam apskričiai — New York valstijoje, ir jei tas bus padaryta, kad abiejose valstijose leistų tik vienam 8-tam apskričiai veikti. Apšvačius, nutarta SLA 8-to apskričio pareikštas patenkinti ir jam suteikti jurisdikciją veikti abiejose, t. y. New York ir New Jersey valstijose.

29. Apkalbama klausimas reikale kuopų ir narių raštų atžymėjimo „Tėvynėje“ reikale Azunario-Devenio paskolos. Šį reikalą apsvačius, išnešta sekama rezoliucija:

Kadangi Azunario-Devenio paskolos reikalas perduotas busiančiam SLA Seimui, todėl Pildomajai Tarybai reikšmia pareikštas, kad SLA kuopos ir veikėjai susilaikytų šiuo klausimu rašinėje SLA organe „Tėvynėje“ ir pašalinėje spaudoje.

Bet jeigu kas matytų reikalingu tuo klausimu ką nors rašyti SLA organe, tai nutarta, kad tokiais atvejais „Tėvynės“ redaktorius pirm talpintų tokio rašto SLA organe, pasitartų su Apšvietos Komisija.

Suvažiavimas uždarytas gegužės 21 d., 1931 m., 3 val. po pietų.

S. Gegužis,
SLA Prez.,
P. Jurgeliutė,
SLA Sekr.

PITTSBURGH, PA. Veikėjų Susirinkimas.

Rugpjūčio 27 d. L. M. D. salėje, įvyko susirinkimas pasitarimui dėl kandidatų į SLA Pildomąją Tarybą. Susirinkimą kvietė SLA 3-čio apskričio sekr. ponis Sadulienė parašydama atvirutes, kuriose buvo pažymėta, kad dalyvauti kuopos valdyba ir visi darbuotojai. Nežinau keno patvarkymų, bet tokis susirinkimo sukvietimas yra netikslus, nes dalyvavo ir tokių narių, kurie apie tokius dalykus nieko nesupranta ir kuopose nieko neveikia, tik paprastais nariais yra. Bet tokie nariai yra kam nors reikalingi balsuoti ir todėl jie pakviesti. Viso susirinkime dalyvavo 43 ypatus.

Aptarus kandidatų tinkamumą į SLA Pildomąją Tarybą, buvo išskaitas klausimas dėl protesto rezoliucijos prieš J. Virbicką. Pasirodė, kad tas daroma sužinioti ir sutartinai. Taigi šiuo reikalu nemažai gincytasi ir net karštai bartasi — vienas tėvas su sunum kuone muštynes suklebė susirinkime. Todel kitų kolonijų veikėjai nesistebė, kad aš apšauktas „pašalinio politikierium“, nes mat reikia užleisti vietą „SLA politikieriams“...

Apgailėtina, kad šito prigy-

venome SLA darbuose. Ikį šiol visi darbuotojai sutartinai ir kartu ir niekam nei į galvą neateidavo peikti ar smerkti kas susirašinėja su kitomis kolonijomis, bile tik susirašinėja. O suvažiavę visus susirašinėjimus sukaitem kartu ir visi bendrai įvairiais reikalais tarėmės. Taip pat per pastarųjų porą metų pasitarimai buvo kartu su clevelandiečiais veikėjais ir visi kartu dižaugėmės savo darbų vaisiais ir Susivienijimo laimėjimais. Gaila, kad dabar pas mus virto kitaip ir kai kam yra reikalo veiklesnius narius niekinti ir demoralizuoti. Vaidus gamindami ne sau, ne Susivienijimui nieko gero neatsieksime.

Juozas Virbickas.

POLEMIKA IR KRITIKA

WORCESTER, MASS.
Bolševiko Klidėjimas.

Peržvelgęs bolševikų lapelį „Tiesa“ num. 11, užtikau korespondenciją iš Worcesterio, po kuria pasirašo „komisijos narys“, bet iš viso ko matosi, kad to klidėjimo autorium yra P. Jusius. Jis neva apgailestaudamas SLA 57 kuopos bylą su bolševikais, kurios išskausinėjimas baigėsi rugpjūčio 4 d., tiesiog meluoja sakydamas, kad adv. F. J. Bagočius norėjęs bylą tęsti dar toliau ir tik bolševikų adv. Hartwell reikalaujant byla likosi baigta. Adv. Bagočius visai nereikalavo bylą tęsti toliau. O kad bolševikų advokatas prašė tardymą baigti tai visi žino dėlko: kad dar labiau neapkaltinus savo klientų ir kad pas bolševikus jau truksta dolerių bylos vedimui. Bolševikai patys mato, kad SLA, tai ne ten kokia bolševikų grupė ir laikui bėgant turės būti visas SLA kuopos turtas čielybėje sugrąžintas 57 kuopai.

Toliau tas žmogelis sapalioja, kad adv. Bagočius reikalauja iš aštuonių buvusios 57 kuopos valdybos narių — mėnesinių mokesčių, tačiau tikrenybėje tur but bus apie 150 narių mokesniai, kurie nėra pasiūti į S. L. A. Centrą nuo birželio mėnesio 1 d., 1930 m., iki lapkričio mėnesio 1931 m.

Toliau sako, jog didžiūmos SLA 57 kuopos narių nutarimu pasilaikė savo mokesčius ne siuntę į SLA Centrą. Tai ir vėl toli su teisybe apsilenkia, nes tais laikais 57 kuopoj buvo 500 narių ir nuo bolševikų atsiskyrė 278 nariai, tai pas bolševikus turėjo likti tik 222 nariai. Tai štai jums bolševikų „didžiūma“. Tuo tarpu teisme jų pačių gynėjas pripažino teisybę teisėtai SLA 57 kuopos valdybai, kuomet finansų sekretorius p. V. Jankauskas į teismą pristatė alfabetiškai surašę visus SLA 57 kuopos narius.

Arba vėl jis sako, kad adv. Bagočius „lošdamas rėkavo“, kas yra neteisybė. Adv. Bagočius rimtai nurodė bolševikų klastas ir faktais prirodydamas, kad SLA 57 kuopos turtas priklauso kuopai, o ne kokiai ten bolševikų grupei. Taip pat melagingai tikrina, apie neatgimimą delegatų siuntimo lėšų į praeitą Seimą kiekvienam po 15 dol. Visi SLA 57 kuopos dokumentai rašyti tais laikais aiškiai parodo, kad S. L. A. 57 kuopos delegatų siuntimo į Seimą bilos atmokėtos.

Toliau tas žmogelis pasigiria pats save, kad bolševikai skaitlingai dalyvavo teismabuty kamantinėjimų laiku. Turu pripažinti teisybę bolševikams šiuo žvilgsniu, nes jiems tikrai reikėjo skaitlingai dalyvauti, kad prisipažint esant kaltais pasilaikyme SLA 57 kuopos turto. Pagaliau buvo neblogas spektaklis, kuomet Staliūnionis ir Šalaviejus — vietos bolševikų „išganytojai“ patys prieš save liudijo. Beklausinėjant Staliūnionį ne tik publika juo-

kėsi, bet ir pats teisėjas negalėjo nuo juoko susilaikyti. Ar reikia didesnio juoko ir sarmatos, kuomet reikia bandyti savo parašo po kuopos tarimais užsiginti. Sako, „fašistų pusėje teisme niekas nebuvo“. Nebuvo delto, kad nereikėjo būti. Patys bolševikai geru liudymu paliuosavo mus nuo liudymo. Kaip jau minėjau pirmesnėje savo korespondencijoje, kad Staliūnionis mane gaidino „pakorim“ už padarymą bylos užvedimui dokumentų, bet teisėjas pas mane nieko neklausė. O neklausė delto, kad patys bolševikai viską smulkmeniškai išpašakojo ir Staliūnionis su Šalavieju liudijo už mums. Todel mums liudyti nereikėjo.

Paskutinę dieną, kaip užsiėmė liudininkų klausinėjimas, tai ne adv. Bagočius pritruko informaciją, bet jų pačių advokatui pritruko ir informaciją ir visko. Juk adv. Bagočius nereikalavo tęsti klausinėjimą liudininkų, bet pats teisėjas norėjo dar klausinėti del aiškesnės informacijų. Bet bolševikų advokatas prašė teisėjo baigti tyrinėjimą, tai reikšia, kad bolševikų pusėje pritruko informaciją. Adv. Bagočius turėjo užtektinai informaciją ir jei bolševikų advokatas nebūtų prašęs

teisėjo baigti tyrinėjimą, tai dar dvi dieni tardymas būtų mums sitęsęs. Bet bolševikų pusėje pritruko visko ir tuomet jų advokatui prisėjo prašyti pas teiseją pasigailėjimo savo klientams.

Trumpai viską suglaudus reikia pasakyti, kad iš bolševikų veidų teismabuty matėsi panykta, nes vargiai negalėjo surasti budų toliau bylinėtis su S. L. A. 57 kuopa. Aiškiai matėsi, kad stoka kapitalo bylos vedimui ir svarbiausiai, stoka teisingo pamato savo smurto apgynimui. Buvo skaudu bolševikams prisiminti, kad neužlango noroms nenorams jie turės sugrąžinti visą SLA 57 kuopos turą čielybėje teisėtam jo savininkui — tai pačiai SLA 57 kuopai, kurią dar taip neseniai „smarkieji“ bolševikai tarėsi visiškai sunaikinę.

Nematau reikalo daugiau faktų išdėstyti. Ateitis parodys kaip teismas nuspręs ir taip bus. Čia neturiu tikslo pranešauti kokis bus teismo nuosprendis. Čionai turėjau tikslo atitaisyti bolševiko melus, kurių negalima tylėjimu praleisti.

Jonas Kazlauskas,
SLA 57 kp. koresp.

Dailininkų Pranešimas Visuomenei

Lietuvių Dailės-Meno Ratelio susirinkime, laikytame pas J. P. Sabalauską, 335 W. 71-st, New York, buvo paties J. P. Sabalausko pranešta nesmagi žinutė, būtent, kad ratelio paroda negalėsianti įvykti Hotel Victoria delto, kad šis viešbutis staiga visai nepramatomai subankrutijo. Todel ratelis yra priverstas ieškoti parodai vietos kitur ir visuomenei pranešti, kad nelankytų Hotel Victoria parodos pamatyti ir atsiprašyti jų, kurie atėjo pažiūrėti parodos ir tapo apgauti ne iš ratelio kaltės, bet del tam tikrų kad taip įvyko ir mūsų visuomenei ir rateliui prieštovo tiek daug nesmagumų nukentėti. Atsiprašome dar kartą visų.

Dailės paroda ruošti, tai yra labai didelis rizikavimas ir nelengvas trisetas. Todel manome, kad publika mums atleis, jei mums nepasisekė šį kartą šią parodą įvykdyti.

Numatomos ir finansiniai daug pastovesnės parodų vietos yra šios: Hotel St. Moritz, Hotel Savoy, Hotel Plaza (visi New York) ir Hotel St. George, Brooklyn, N. Y. Parodą manoma kogleičiausiai suruošti bile vienoje iš viršminėtų vietų, jei tik pasiseks, ir pranešti apie tai visuomenei kaip tik vieta bus gauta. Tad meldžiam nuolatos sekti laikraščius.

Artistas J. P. Sabalauskas apsiėmė šias minėtas vietas apžiūrėti ir jų savininkus pamatyti ir tinkamiausiai susitarti kaslink busimosios parodos. Šiuo šaukiama ratelio ekstra susirinkimas.

Ratelis laiko sau už garbę pranešti visuomenei, kad susilaukė žymių narių savo tarpan, būtent prof. ir dail. F. R. Bogdoną iš West Orange, N. J. ir modistę „custom designer“ panelę Nataliją Jasiukynaitę iš New Yorko. Prof. dail. F. R. Bogdonas jau dailėje, ypatingai bažnytinėje tapyboje dirba 45-ti metai, o Amerikoje 30-ti metai. Jisai yra gimęs Lietuvoje, jaunas Rygoje dailės akademijoje auklėtas ir jį paibaigęs jisai tuojais stvėrėsi pragyvenimui daryti iš dailės. Jam teko Lietuvoje būnant nupiešti bažnytinis vaizdas Kau- no Katedroje, taipgi Kunigų Seminarijos bokšte nupiešti keletą parinktų subjektų, o Kauno Katedros Muzėjuje ta-

pyti įvairius portretus. Čionai Amerikoje jisai uoliai darbuojasi bažnytinėje dailėje ir yra daugelio lietuvių klebonų žinomas. Ypatingai gražiai atsiliepią Šv. Jurgio bažnyčios, Shello paroda negalėsianti įvykti Hotel Victoria delto, kad šis viešbutis staiga visai nepramatomai subankrutijo. Todel ratelis yra priverstas ieškoti parodai vietos kitur ir visuomenei pranešti, kad nelankytų Hotel Victoria parodos pamatyti ir atsiprašyti jų, kurie atėjo pažiūrėti parodos ir tapo apgauti ne iš ratelio kaltės, bet del tam tikrų kad taip įvyko ir mūsų visuomenei ir rateliui prieštovo tiek daug nesmagumų nukentėti. Atsiprašome dar kartą visų.

Dailės paroda ruošti, tai yra labai didelis rizikavimas ir nelengvas trisetas. Todel manome, kad publika mums atleis, jei mums nepasisekė šį kartą šią parodą įvykdyti.

Numatomos ir finansiniai daug pastovesnės parodų vietos yra šios: Hotel St. Moritz, Hotel Savoy, Hotel Plaza (visi New York) ir Hotel St. George, Brooklyn, N. Y. Parodą manoma kogleičiausiai suruošti bile vienoje iš viršminėtų vietų, jei tik pasiseks, ir pranešti apie tai visuomenei kaip tik vieta bus gauta. Tad meldžiam nuolatos sekti laikraščius.

Artistas J. P. Sabalauskas apsiėmė šias minėtas vietas apžiūrėti ir jų savininkus pamatyti ir tinkamiausiai susitarti kaslink busimosios parodos. Šiuo šaukiama ratelio ekstra susirinkimas.

mu ir pagerbė jį atsistojimu. Kol kas busimoje dailės parodoje yra manoma turėti komercialės dailės skyrių, bet jei aplinkybės neleis tą skyrių įvykdyti, tai bus apie tai pranešta visuomenei.

Gerbiamoji publika, mel-džiam daugias domėtis ir sek-ti lietuvišką dailę, nes tai prak-limus ir kultūrinis apsiereiki-mas, kuris aiškiai svetimtiau-čiams parodo ant kiek mūs tau-ta yra apsišvietus ir susipra-tus augstesniuose kultūrinuo-se dalykuose. Dailė susidomė-jimas, jos sekimas ir pamyli-jimas yra tikru ženklu progre-so ir tinkamo išauklėjimo, kurį visas pasaulis tuojaus pastebi ir pagerbia. Susirašinėjimo tikslais kreipkitės šiuo antrašu: J. F. Tamošaitis, 503 W. 57-th St., New York City.

J. F. Tamošaitis.

IVAIRENYBĖS

VAIKŲ BUDAS — RODYK-
LĖ PASISEKIMO.

Jei vaikas labai paklusnus ir „geras“, tai jis yra labai linkęs palikti blogą žmogumi, kai paugs.

O jei vaikas bėgioja, vaikosi ugniagesių vežimus, rėkauja, neduoda ramybės kaimynams ir dažnai pareina murzinas ir su suplėšytomis kelnaitėmis, tikėkite — jis labai lengvai gali būti jei jau ne pačiu prezidentu tai bent įžymiu žmogumi. Taip nusprendė Dr. Ralp Hamill, vienos medicinos draugijos Amerikoje pirmininkas. Taip pat Los Angeles universiteto profesorius Virgil Dickson pareiškė, kad „jei vaikas elgiasi per daug gerai, jis nėra normalus“.

„Tėvai turi daug daugiau pamato bijotis ateities taip vadinamų „gerų vaikų“ negu vadinamų padaužgalvių“, pasakė Dr. Hamill. „Tie nenuoramos daro eksperimentus ir jie progresuoja.“

„Vaikai ar mergaitės, kurie visuomet daro viską taip, kaip jiems tėvai liepia ir nieku neabejoja, tokie vaikai bus tik savo tėvų antroji laida. O tai reiškia socialį sustingimą. Jei vaikai visko klausio ir neina savo keliais, iš jų jokio progreso nebūs. Jei visi darytų tik tai, kas jiems įsakyta, niekas niekur nenuieitų.“

Vaikų asmenybė yra kovos laukas. Vaiko natūraliai instinktai save išreikšti ir pats sau geriau padaryti nuolatos kovoja su draugijos (kitų žmonių) mokiniu nusilenkti, klausyti ir pasiaukoti.

Tai nereiškia, kad vaikus reikia visiškai paleisti laisvai. Tuos paklusniusius reikia padrausinti buti agresingesniais, o tuos pramušgalvius reikia kiek prilaikyti. Bet visvien tie „negeri vaikai“ turi daugiau progų laimėti gyvenime.

GANDRAI NYKSTA.

Liepos mėn. pabaigoj pabaliais jau pradeda buriotis gandrai. Tariai del kelionės į Afriką ir Indiją. Reikia aptarti daug svarbių kelionei dalykų.

Lietuvoj gandraus yra geras ukininko kaimynas. Ukininkas jį myli. Negirdėtas dalykas, kad gandra kas nugalabytų. Tokiose sąlygose, rodos, gandrų turėtų būti kaip amaro. O vis delto jų ne tik nedaugėja, bet dar vis mažėja.

Laikraščiai pavasarį rašė, kad gandrų šiemet Europoj iš viso maža tepareikė. Daug seniai apgyventų lizdų buvo tušti. Mat, vasario mėn. pabaigoje Afrikoj, kur gandrai žiemoja, už Katango kalnų buvo rasta tikras gandrų kapinynas. Baisi audra užklupo jau pasirušiusius Europoj keliauti

gandrus, ir nuo jų lavonų kalnų šlaitai baltavo kaip sniegu nukloti. Delto šių vasarą žymiai mažiau gandrų Europoj parkeliavo.

PARDAVĖJO GUDRYBĖ.

New Yorke prie Fifth Avenue yra viena senų daiktų krautuvė, kurios savininkas parduvinėja visokius senus daiktus, prikerdamas jiems kokį nors istorišką atsiminimą.

Štai, neseniai, pasakoja, atėjo į tą krautuvę viena senyva ponis, peržiūrėjo visus daiktus ir užkliuvo už senos rašalinės.

— Ši rašalinė, gerbiamoji, — tuoj pradėjo pasakoti antikvarijus, — ši rašalinė kadaise buvo Napoleono. Šią rašalinę dysis korsikietis vartojo šv. Elenos saloj, rašydamas savo dienoraštį. Beje, mano tėvas pats pažinojo prancūzų imperatorių, ir tuo būdu ši rašalinė atsidūrė pas mane. Puikus pir-

kyns, gerbiamoji! Puikus pir-nų šlaitai baltavo kaip sniegu nukloti. Delto šių vasarą žymiai mažiau gandrų Europoj parkeliavo.

Ponia, aišku, susižavėjo. Kaipgi, tokie dalykai nedažnai pasitaiko! Be to, istorišką rašalinę tekaustuoją dvidešimtis penkis dolerius! Ir ji nupirko tą rašalinę.

Po valandėlės į krautuvę įein-na kitas pirkėjas ir tarp daiktų randa antrą tokią, net panašią, rašalinę. Paklausia kainos. Senis pardavėjas vėl pradeda pasakoti tą pačią istoriją.

Staiga prie pardavėjo prieina ponis, kuri dar nebuvo išėjus iš krautuvės ir viską girdėjo.

— Aš norėčiau, ir šitą rašalinę pirkti, — sušnibžda ji į ausį genialiajam pardavėjui. — Jei Napoleono rašalines yra dvi, tai aš abi ir perku!

Pardavėjui kaip akmuo nuo širdies nukrito. Jis jau manė, kad visa jo gudrybė bus nesmaatsidūrė pas mane. Puikus pir-giai išėjus aikštėn.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIU AMERIKOJE

KNYGYNE

Galima Ganti Sekančios Knygos:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	\$1.00
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kelonė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu — pusl. 102	35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	10c.
Susiprato — pusl. 64	20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais	2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UZ PILNĄ KAINĄ:

Alenutė — Perstatymas Dviejuose Aktuose Trijuose Paveikluose	25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Aras, Kvartetas	.40
Aritmetikos Uždavinynas (Vadovėlis aritmetikos pradžiai), 103 pusl.	.50
Geografija arba žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama	.40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų Žodynas — sutaisė A. Lalis, puslapių 1,274	12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.	.75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells), 292 pusl.	\$2.25
Vaikų Darbymečiui — pirmamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Beletristika ir gamta), pusl. 400	1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis (Gimtinės mokslo), pusl. 314	1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280	1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, choro, etc.:

Birutės Arija	.30
Eglė (Žalčių Karalienė)	10.00
Kanklės 1920 Metų	2.00
Lietuviškos Dainos	1.50
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Žalčio ir Gulbės Dievaičio duetas	.75

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th St.,

New York, N. Y.

Esame Laisvi: Ką Mes Darome Su Savo Laisve?

Rašo JUOZAS PRONSKUS.

Gatvės Žmogaus Tipas

Lengviausia Pastebėti Išlaukinę Pusę.

Paprastai naujai atvykę į šią šalį labai mėgsta joje pastebėti keistenybių, kurios ilgiau pagyvenusiems nebe tiek krinta į akį arba ir visiškai nebestebina. Ir nestebėtina, nes kiekvieną šalį pirmiausia pradeda pažinti iš gatvės pusės, iš lauko. O Amerikos išlaukinę pusę tikrai yra kitokia kaip bile kurios senojo pasaulio šalies. Tai yra Amerikos gatvės žmogaus išsiskiriantis ypatinumas. Jei mes ilgiau gyvendami mažiau tai bėpame, tai tik dėlto, kad patys vis labiau tame gatviškuome pagrimstame. Tačiau yra momentų, kada ir kažkaip įsimerkę į tą gatvinį amerikoniškumą, pastebi visą jo skandalinę dvasios ubagystę. Kam teko matyti nepernai su dideliu truksniu praėjusį Chicago „Jubilėjaus savaitę“, tas gavo pilniausį vaizdą apie tai, ką šiam skryviui noriu kalbėti. Buravimo instinktas ir kuopigiau šių jaudinimų troškulys čia yra tiek išvystytas, kad šimtai tukstančių, ką sakau — milijonai suplaukė į vidurmiestį, tik pažiopsoti, kaip pigūs vodevilistai ant gatvekampių „štukas“ rodo.

Pasižiūrėjus į tas marguotąsias dvikojų mases, klykiančias, džiugaujančias po kiekvieno klomo išsišiepimo, darosi aišku kodel joms nerupi, kas jas valdo; kad jos nepagalvoja, kodel dauguma jų neturi darbo ir kodel dauguma jų negali įsigyti reikalingiausių gyvenimui reikmenų, kuomet milijonai krautuvės tas pačias mases vilioja skandaliskai pigiais prekių pasiūlymais.

Kaip Amerikietis Apibūdina Gatvės Žmogų.

Kaip susiformavo amerikoniškas gatvės žmogaus tipas ir kokios yra jo charakteristikos, ir pateisinimą ir pasmerkimą patiekia tulas amerikonas George Frederic Nieberg. Amerikos gatvės žmogus, anot jo, yra Didžiausiojo Pasaulio Paroda — Amerikos kultura ant parado. Amerikoniško gatvės žmogaus skonis, jo įsitikinimai ir pasaulėžiūra nėra ir negali būti gili. Kultūringo gentelmono biznis ar pažvalga jam yra per daug painus klausimas, už tad jis susikurė pats savo, savotišką, sau prieinamą civilizaciją, — stokuojančią ir grožės, ir vertybės ir gero skonio. Net augštesnių visuomenės ar intelekto šluoksnį pasiekęs tipingas amerikietis su smagumu tenkinasi įvairiais „Christian Science“, „mokslo“, Billy Sunday „uognį ir smalą“ rįjančiais pamokslais, Hearst Sunday paper „literatūros“ priedu ir tuzinu kitų „movie žvaigždžių“ bei beisbolo tuzų. Bet, reikia atminti, kad tai yra jau „augštesnės kultūros“ gatvinių žmonių sielos bagažas. Apie žemesniąją leisime kalbėti pačiam minėtajam amerikiečiui.

Is viso ko atrodo, sako Nieberg, kad Gatvės žmogaus protas augimas yra apsisotęs kur nors tarpe jo dviliktos ar keturioliktos gimimo dienos sukaktuvių; žodžiu, atrodo, kad tas musų Gatvės karžygis tebeaizdžia su savo kultūros lėlikėmis.

Kokia „Literatura“ Tas Žmogus Minto.

Sakoma, ir ne be tiesos, kad jis ir skaito retkarčiais. Bet ką? Jis jokių knygų neskaito, išskiriant, žinoma, tokia „literatūra“, kaip „bed stories“ ar šiaip bulvarinių magazinių „no-

velės“. Kokie tie jo skaitomieji magaziniai? O, tukstančių tukstančiai kioskų (stands) ir drugstore „knųgų“, pradant nuo Atlantiko baigiant Pacifiką pakraščiais, yra aiškiausi įrodymai jo kultūrinio skonio... Tie „tomai“ su išmargintais viršais ir spalvuotomis „nugybėmis“ yra tai tikriausias bulvaro „literatūros“ atgimimas, kokią kitą gadyne tik droviamiesi ir pasislėpdami pusberniai pirkdavo užkampiais pasiskaityti. Tatai dabar patapo kasdieniniu amerikiečio dvasios maistu... Ne be to, jie skaitydami tą jiems specialiai keptą „literatūrą“ irgi daug mandrų sužino, betutent kad pelė ilgiau gali gyventi be vandens kaip verbludais, kad koks nors Bobby Glidewell iš Okla. gali atmintinai pasakyti aštuonių automobilių laisnių numerius, kad tulas Uncle Green nemiegojo lovoje per 63 metus, kad Mary Layne iš Taxes gali pereiti 200 jardų žemyn galva, ir tt. Sios rusies „štofai“ pasirodė taip lengvai virškinamas, kad ištisi sindikatai milijonais jų gamina kaip kasdieninį maistą ir Amerikos piliečiai juos bematant suvirškina ir dar daugiau rėkia...

Krutomųjų Paveikslų „Dvasinis Penas“.

To negana. Atsirado radio, ir kaip matai, tie patys sindikatai pasiskubino ir radio prietaikinti tipingiausias gatvės žmogaus skoniui: tik klausykis, viskas parinkta tiek limonadiška, tiek saldrusčia, kad klausytojui nereiktų nė vieno smagenynės marvėlo paskatinti. Galop, po visos dienos „linksminimų“ pareina Amos „n“ Andy, ir tie „visų mylimiausi artistai“, na, ir kodel gi ne: iš jų gali „juoktis“ net visiškai smagenų nevartodamas!

Pasirodo, kad net United States Office of Education pripažįsta, kad radio duodamoji medžiaga nesiekia augščiausių gatvės žmonių amžiaus proto lygmės... Ne kitaip yra su „movie“ patiekalais. Vienas autorius, ilgą laiką ruošęs tekstus amerikoniškiems „movies“ paveikslams, paklaustas apie tą publiką, kuriai movie veiklai taikomi, išsireiškė apie movies teatrų lankytojus, kad jie yra „goddamn moron“ (moron reiškia vaiko proto idotas)! Tik reikia paskaityti tuos reklamos užrašus sielskinėmis raidėmis, kaip jie typingai vienodi: kraujas, šaudymasis, blondinės, butinai su „meilės tragedija“, na ir butinai — laiminga pabaiga. Ne be to, tie patys „angelai sargai“, kurie tą gatvės karžygį taip rupestingai aprupina taja bulvarine „literatūra“, „lovos istorijomis“, radio „juokais“ ir krutomų šešėlių „trilais“, jie taip pat pasirupina ir jo dorybėmis: per mikroskopą išmatuoja tuos pačius movie paveikslus, kiek daug turi būti iškirpta „žvaigždės“ suknelė, ligi kurio laipsnio turi dėti „išsimylėjusiųjų“ scenos, net ir maudymosi kostiumus pažečiuose rupestingai dorybių sargai išmatuoja nuo šlaunų padaryti „išganymo būznį“ ir gatavas yra prisirašyti į bile „medicine man“ ar voodoo kultą, jei tik tas prižada jam nusipėti ateiti ir atėjus į susirinkimą suteikia sėdynę pirmose eilėse. Jis yra paviršutinis, negilus, baimingas del savo biznio, del savo pačios ir del paties savęs. Toks budamas gyvenime jis ir mirti nemoka kaip vyrai: tik pajutęs giltinę mušant tom-tom, jis patylois kviečiasi kokį „šventą vyrą“, kad jo reikalus su anuo pasauliu „sufiksytų“. Biznis yra biznis. Turbut jis ir į keptą nemoka eiti kaip džentelmenas. Šią introdukciją padaviau

Ką Daro Gatvės Žmogus Eitrukes į Laisvę.

Bet kuomet toks rupestingai išauklėtas „didelis vaikas“ ištrūksta iš savo gatvės atmosferos, jis kaip matai duoda „kiką“ pats savo šokiadieni. Sakysim, išvažiuos už miesto,

golfuoti ar į pikniką, jis stačiai persigimdo: jis gatavas su telikais šokinėti; žiūrėk jis parodo ir skoni, kiauavotą kiek, bet vis tik savą, ir humoro sensą, tik viena nelaimė, kad visa tai jam kažkaip „riebliai“ ir šlykštakai išseina: ir pats nežino, ar pasakius kokį „džioką“ pačiam pirmam juoktis ar laukti, kad kas kitas prasi juokytų. Kas negirdėjo jo perly apie (ne savo) šeimynos santikius, jo pastangas kiekvieną skambesinį žodį išversti „juokingai“. Jo draugai jį vadina dideliu „juokdariu“. Beabejo, jis turi išsimokines lyg papuga šioji tokį leksikoną įvairėsių žodžių ir sakinių, kuriais labai myli sofistikuoti kuomet draugijai.

Draugijoj jis irgi turi savotišką apsiėjimą tobytelė: jis atsimeina keletą istorijų, laiks nuo laiko eilei priejus pasakyti, atsimeina keletą telefono numerų, porą „romansų“ su kokia blonda keliolika metų atgal; jis akiai tiki į „pasisekimą“ ar „laimės pasakas“, stebėtinai gydančias žoles ir mostis, į vieną kurią mors politinę platformą, į savo butlegerio garbės žodį, į magišką reikšmę tokių auto-sugestijų, kaip tai „Hour by hour, day by day I'm getting well in every way“ arba „I am the master of my fate, I am the captain of my soul“; jis be to tiki, kad jo vaikas, mokyklą baigęs bus prezidentu...

Jis pats, nelaukdamas kol proga jam į duris pasibels, stoji į draugiją, stengiasi įsigyti kuodaugiau ženklelių į švarko atvarto skyklę, veržiasi į valdybas, na ir žiuri, kad ir kiti matytų jo pasidarbavimo nuopelnus. Tai yra naturalus jo kelias pirmyn šiame sviete; tik gaila kad taip einant labai greit pasidaro lankstys jo keliai, ir jis puolasi garbinti bile sezono išpuštą „dievybę“ iš bokso, golfo, toles ar kad ir sakysim kitokio pasizėjimo žvaigždžių tarpo. O, jis amžių neužmirš tos dienos, kada turėjo progą, sakysim pasisveikinti su Babe ar Šarkiu!

Visas Jo Išdidumas Dirbtinas.

Jis yra burio žmogus ir, suprantama, pamėgėdžioja „augščiau“ stovinti; jis labai mėgstą kalbėti, darydamas dramatiškus mostus ir laidotuvių upo fizionomiją; bando būti „juokdarys“, bet labai nemėgsta kitą juokaujant. Politikoj jis yra mekalčiausias avinėlis ir bile politinis klounas gali jį sukaupti į gabalėlius. Jis patys giriasi dideliu lojaliskumu, nors jis vargu yra savo amžį skaitęs tą seną istorišką dokumentą, vadinamą Suv. Valstijų Konstitucija. Jis stovi už demokratiją, nors atvykus šion šalin kokiam nors susibankrus, šaudymasis, blondinės, butinai su „meilės tragedija“, na ir butinai — laiminga pabaiga. Ne be to, tie patys „angelai sargai“, kurie tą gatvės karžygį taip rupestingai aprupina taja bulvarine „literatūra“, „lovos istorijomis“, radio „juokais“ ir krutomų šešėlių „trilais“, jie taip pat pasirupina ir jo dorybėmis: per mikroskopą išmatuoja tuos pačius movie paveikslus, kiek daug turi būti iškirpta „žvaigždės“ suknelė, ligi kurio laipsnio turi dėti „išsimylėjusiųjų“ scenos, net ir maudymosi kostiumus pažečiuose rupestingai dorybių sargai išmatuoja nuo šlaunų padaryti „išganymo būznį“ ir gatavas yra prisirašyti į bile „medicine man“ ar voodoo kultą, jei tik tas prižada jam nusipėti ateiti ir atėjus į susirinkimą suteikia sėdynę pirmose eilėse. Jis yra paviršutinis, negilus, baimingas del savo biznio, del savo pačios ir del paties savęs. Toks budamas gyvenime jis ir mirti nemoka kaip vyrai: tik pajutęs giltinę mušant tom-tom, jis patylois kviečiasi kokį „šventą vyrą“, kad jo reikalus su anuo pasauliu „sufiksytų“. Biznis yra biznis. Turbut jis ir į keptą nemoka eiti kaip džentelmenas. Šią introdukciją padaviau

Jis tebegyvena giliai įsimerkęs savo kaimiečių protėvių tradicijose ir prietaruose. Tiesa, jis giriasi esąs laisvamanis, bet jis slapčiomis tiki į tukstantį ir vieną budą kaip pigiau padaryti „išganymo būznį“ ir gatavas yra prisirašyti į bile „medicine man“ ar voodoo kultą, jei tik tas prižada jam nusipėti ateiti ir atėjus į susirinkimą suteikia sėdynę pirmose eilėse. Jis yra paviršutinis, negilus, baimingas del savo biznio, del savo pačios ir del paties savęs. Toks budamas gyvenime jis ir mirti nemoka kaip vyrai: tik pajutęs giltinę mušant tom-tom, jis patylois kviečiasi kokį „šventą vyrą“, kad jo reikalus su anuo pasauliu „sufiksytų“. Biznis yra biznis. Turbut jis ir į keptą nemoka eiti kaip džentelmenas. Šią introdukciją padaviau

ne be tikslo. Kelintas iš musų galetų akmenį mesti į tą viršūnį, nepuštą Gatvės žmogaus tipą?...

Persvaros Metai

Rašo V. S. Jokubynas.

Italijos „geležinis žmogus“

premieras B. Mussolini, pagirdamas Suvienytų Valstijų prezidento Hoover'io planą, sulig kurio vieniems metams sustabdoma karo skolų ir kontribucijų mokėjimas, 1932 metus vadina jis persvaros metais, nes tie metai nulems tolimesnę ateitį. Tik tą ateitį, kokia ji bus, geresnė ar blogesnė, išanksto niekas negali permatyti. Vienok yra tikra, kad 1932 m. turės įvykti vienokia ar kitokia permaina; jei permaina kryptis gerojon pusen, tai pradės atgyt pramonę, atsirad daugiau darbų ir valstybės įgyt galią šiaip taip savo išlaidas padengti įėjimais, „gala su galu suduriant“. Tik tas viskas iškarato nebus žymiai atjausta, kadangi pramonė vystysis labai lėtai, nežymiais laipsniais. O nuo pramonės, pirklybos vystymosi priklauso valstybių pulso plakimas; reiskia, sulig pramonės-pirklybos lėto vystymosi, lėtai taisyti ir naminiai, vidujiniai valstybių tobulinimosi reikalai. Jeigu persvara kryptis blogojon pusen, tai aiškus darlykas, Europos valstybių gyvybė atsisiras dar didesniame pavojuje, negu iki šiol buvo, o apie to pavojaus pasekmes šian dien kalbėt dar peranksti.

Vienai ar antraip dalykai virs su 1932 metais, tačiau patys minimi metai bus labai sunkūs, blogi, blogesni, negu dabartiniai ir jų naštos pasunkėjimą 1932 m. labai atjaus kaip pačios valstybės, taip ir jų pavieniai gyventojai.

Komunizmo Pavojus.

1932 metai, be kitų kliučių, atsižymės ir komunizmo siaubimu. Komunizmas pastarais laikais pradėjo smarkiai briauti ir vakarinę Europą. Atvydžiai tėjantį jo plėtimąsi šiais laikais Francuzijoje, Vokietijoje ir kitur, prisimenant ir tai, kad Vokietijos Ukinkų Sąjunga pastaroje savo konferencijoje užgyrė komunistų visus principus ir pripažino komunistų partijos programą, darosi aišku, kad 1932 m. komunizmas persibriaus antron pusen Vislos ir mėgins ten užvaldyti didesnius plotus.

Kadangi komunizmas yra pavojingas šios gadynės civilizacijai, todėl kiekviena tauta, kiekviena valstybė su komunizmu kovoja. Užtai ir Europos valstybės 1932 m. vieton atsižėmė nuo skolų ir kontribucijų mokėjimo pasiliuosavus kad ir taip trumpam laikui — prisieis kovot ir tai kovot sunkiai su kaskart vis labiau siaubiančiu komunizmu. Kovos laimėjimas ar pralaimėjimas paeis nuo daugelio dalykų: pakūrimas strategijos, ginklų gerumai ir kovotojų gabumo. Daugiausiai laimės tos tautos, kurios tarpe savęs gyvena sutikimai ir vienybėje; kurios tarpe savęs niaujasi, už mažmožius vaidinasi, tos kovą laimēt negali. Jei Europa pralaimės kovą su komunizmu, tada, suprantama, negali but kalbos apie gerovę, nors 1932 m. persvarą ir nukreiptų gerojon pusen. Komunizmui laimėjus kovą Europoj, per kelis šimtmečius nebutų netik gerovės, bet ir ramybės, nevien Europoj, bet ir visame pasaulyje. Todel laukiami 1932 m. musų gadynei yra labai svarbūs; todel mes jų laukiamo, nors tikrai nežinome ką jie mums suteiks. O suteiks vieną iš dviejų: geresnę ar dar blogesnę ateitį.

Ruošiamas Programas.

Taip piešiami 1932 metai Europoj. Pas mus, Jungtinėse Amerikos Valstijose, tie metai irgi turi didelę reikšmę politikos žvilgsniui, o kad politika perdaug aiškiai jau pasirodė nesiskaitanti su etika ir todel jos piešiniam kaskart mažiau ir mažiau žmonių tiki, tai šiuo kart bus mėginama tuos politiškus piešinius pagrąžint ekonomiskais dažais.

Kaip žinoma, 1932 m. bus rinkimai valstybės prezidento, senatorių, kongresmanų ir kitų įstatindarių ir valdininkų. Už laimėjimą kiekvienų rinkimų vis varžosi dvi stambiausios partijos: republikonai ir demokratikai (apie mažesnes partijas nėra kalbos). Vieni kitus piešdami juodžiausiais dažais nurodinėja balsuotojams vieni kitų kaltes, iš savo pusės prižadėdami gerovę.

Buvę gana populiariškais demokratikai neteko įtekėms pas balsuotojus 1924 m., kuomet jų administracijai valdant šalį per 4 metus viešpatavo didelės bedarbės ir žmonėms parsėjo per tuos metus pergyventi didelį skurdą (nors tas skurdas buvo daug mažesnis už šių laikų skurdą). Tada kongresas padarė kaidą panaikindamas mui-tai ant Karadės rubežiaus, kuomet pasinaudojo Anglija, nes ji savo išdirbinius ir šiaip produktus gabeno į Kanadą, o Kanada į Suvienytas Valstijas ir čia juos pardavinėjo pamestina kaina. Tokiu būdu šioje šalyje darbai turėjo sustot, nes fabrikai negalėjo išlaikyti konkurencijos su Anglijos fabrikais.

1896 m. atėjus rinkimams republikonai turėjo prirodymus demokratų netikumo ir rinkimus laimėjo, nes jie žadėjo „atidaryti fabrikus ir paleisti darbus“. Balsuotojai bedarbės privarginti padėjo republikonams laimėti ir ne apsiriko. Prezidentu likęs W. McKinley suorganizavo savo kabinetą iš vienių republikonų, Kongresas irgi teco republikonams. Atsteigus mui-tą ant Kanados rubežiaus ir tuomi uždarius įgabenimą Europos (Anglijos) išdirbinių, atgijo darbai ir sugrįžo gerieji metai. Nuo tada daugelis itikėjo republikonų „galybę“ ir pasmerkė demokratų, kurių vardas perejo tuzlam laikui net į keiksmažodį. Ir republikonai nuo 1896 m. iki šiol laimėdami rinkimus, labai įsivyravo, išsidrąsino iki tiek, kad ir nemano kada nors demokratams nusileist.

Teisybė, tame laikotarpyje demokratai laimėjo 8 metus (1914—1922), nes tada ir republikonų „galybė“ buvo jau nudilus: darbai susilpnėjo. 1907 m. (Roosevelto admin. laikais) įvyko pinigų krizis, kuris sulaukė pramonę ir tulam laikui darbai visai užsidarė, nes pritruko pinigų.

Demokratų Nepasiseikimas.

Pabauginti žmonės pasivaidiniosiomis bedarbėmis ir pinigų kriziu, pamėgino vėl demokratų. Demokratai, tiesa, apsaugojo valstybę nuo pinigų krizio, leidžiant bankams spaudinti „savo pinigus“, bet iš kitos pusės šalį įtempė į Europos valstybių kovą, už ką demokratikai pateko vėl republikonams į nagus. Bet karo metais atsirado daugybė brangiai apmoro kamų darbų, tai nors iš vienos pusės karo paliesti žmonės demokratams niekino, tai kiti gy-rė.

1922 m. rinkimus betgi laimėjo republikonai, nes turėjo daug prirodymų demokratų administracijos suktybių ir „vagyčių“ karo metais, kurių ir šandie dar ne visos apdirb-

tos. Demokratai stengėsi savo oponentus nugalėti prohibicijos (kuria jie patys įveisė) panaikinimu, bet tuomi balsuotojų neįtikino, nes didžiama supratu, kad prohibicijos panaikinimas nelaimėjusios partijos administracijos galėje.

Surado Naujus Vaistus.

Besiartinant rinkimams, kurie įvyks 1932 m., demokratikai matydami, kad nelaimės prižadais panaikinti prohibiciją, griebiasi naujų vaistų. Jie mėgins patremti republikonus tuo patim, kuo republikonai juos pat-rėmė 1896 m. Dabar didelės bedarbės, pramonės sustojimas, o tai vis įsigyveno republikonams vyraujant. Todel reikalinga balsuotojus įtikinti, kad republikonų kaltė nesumanume, o tą viską demokratikai gali prasa-linti.

Prirodymui, kad demokratams tas rupi ir jie siekia pri-gerovės sugražinimo, jie patiekė 72-ram Kongresui (kuris susirinks gruodžio mėnesyje) platų savo programą, kuriame siuloma septyni punktai gerovės sugražinimui. Tais punktais yra:

1. Iš federalio izdo skirt \$5,000,000,000 viešiesiems darbams, kad bedarbiams suteikt darbo; dalis tų pinigų turi but sunaudota ir industrijos atgaivinimui.

2. Sumažinti muitus Europos žaliajai medžiagai, kad tuomi leidus atgyt pasaulinei pramo-

nei ir duot progą vietiniams fabrikams pradėti darbus.

3. Leist išgabent bovelną ir kviečius, kad sumažins perviršų šių produktų ir tuomi davus progą pakilt jų kainai.

4. Sumažinti aliejaus produkciją, kad tuomi davus progą sumažinimui jo perviršiaus.

5. Metinius valdžios izdo deficitus padengt be padidinimo gyventojams mokesčių.

6. Suvaldyt streikus, kurie visoje šalyje tęsiasi vienais skandalais, uždarinėjančiais kasyklas ir išmetančiais tukstančius žmonių iš darbo.

7. Atgaivint Shermano įstatymą, su kurio pagalba būtų galima išardyti keletą įsivyravusių trustų, kurie yra suparalyžiavę dalį vietinės pramonės. Tuliems šitų punktų pritaria ir tuli republikonai ir todel tikimasi, jog su jais demokratams teks daug kredito, nes sumažinimas mui-tų ir ardyamas trustų turi didelę reikšmę kaip vietinei, taip ir užrubežinei pramonei. Atgaivinus bent kiek pramonę, atsirastų daugiau darbų ir taip prasidėtų grįžimas geresnių laikų.

Kaip matome iš viso to, kas čia pasakyta, 1932 m. laukiami kaip Europoj taip ir Amerikoj kaip metai didelės reikšmės, kaip persvaros metai, atnešan-tį naują programą. Tik reikia atminti, kad patys minimi metai gerovę dar nesuteiks niekam ir, ko gero, jie gali but sunkesniais už pernykščius ir šiuos metus.

Trylikos Mėnesių Kalendorius

TRYLIKASIS MĖNUO BUS SAULĖS MĖNUO.

Dabartinis musų kalendorius įvairiais atžvilgiais yra nepatogus: mėnesiai turį nelygų dienų skaičių, kas prekyboj, komercijoj ir kt. sudaro didelių nepatogumų; savaitės dienos, kokia išpuola ne tomis pačiomis dienomis, todel sunku susigaudyti kokią mėnesio dieną kokia savaitės diena turi buti (pav., š. m. rugpjūčio mėn. sekmadieniai išpuola: 2, 9, 16, 23 ir 30 dienomis; rugsėjo mėn.: 6, 13, 20 ir 27 ir tt. Kitais mėnesiais tais pat mėnesiais sekmadieniai išpuola jau visai kitomis dienomis).

Todel dabar norima musų kalendorių reformuoti. Kalendorius šimtmečių bėgy buvo daug kartų ir įvairiai reformuojamas. Senovės tautos laiką skaičiuodavo taip vadinamais mėnulių mėnesiais (mėnulis ap link žemę apsisuka per 28½ dienas; taigi ir senovės tautų mėnuo tiek dienų teturėdavo). Metai turėjo dvylika tokių mėnulių mėnesių, arba maždaug 354 dienas. O mes žinome, kad metai iš tiesų turi 365 dienas 5 val. 48 min. ir 48 sekandas. Taigi, senovės tautų metai skirdavosi nuo tikrųjų metų apie 11 dienų. Tokiu būdu, suprantama, kalendorius be galo netikslus.

Vėliau kalendorių dar reformavo Julius Cezaris, pojež. Grigalius ir kit.

Šandie vėl norima kalendorių reformuoti. Kalendarių per-tvarkyti jau yra sudaryti du projektai: vieną paruošė prie-turtų Sąjungos veikianti tam tikra ekspertų komisija, o kitą pasiulė amerikiečiai.

Tautų Sąjungos paruoštas kalendorius būtų toks: metai turėtų, kaip ir dabar, 12 mėnesių. Jie būtų padalyti į keturias dalis, po tris mėnesius kiekvienoje. Kiekvienas pirmas ketvir-dalio metų mėnuo turėtų 31 dieną, o sekanti du — po 30 dienų. Taigi, sausis turėtų 31 dieną, vasaris ir kovas po 30, balandis — 31, gegužis ir birželis — po 30 ir tt. Tie dvylika mė-

nesių sudaro 364 dienas. 365-toji diena būtų švenčiama kaip metinė šventė. Kiltiniai metai, 366-toji diena taip pat būtų švenčiama kaip vasaros šventė.

Kitas, amerikiečių pasiulytas tarptautinis kalendorius, būtų toks: metai turėtų 13 mėnesių, ir kiekvienas mėnuo po 28 dienas (po 4 savaites). Tie trylikos mėnesiai sudaro 364 dienas. Čia 365-toji diena taip pat būtų švenčiama kaip metinė šventė (ziema), o 366-toji — po birželio mėnesio (vasarą) ir būtų pavadinta „kiltinė diena“ (leap day). Trylikas mėnesių metų pavadintas Saulės mėnesiu ir būtų tarp birželio ir liepos mėnesių (septintas vidurinis mėnuo). Šitame kalendoriuje sekmadieniai išpuils kiekvieno mėnesio pirmą, aštuntą, penkioliką ir dvidešimtą antrą dieną. Kiekvienas mėnuo prasidės su pirmą savaitės diena, ir pasibaigs su paskutine.

Kaip dabar pranešama, trylikos mėnesių kalendorius randa daugiau pritarimo, ir jį jau priėmė 24 tautos. Todel galimas dalykas, kad greitai turėsime reformotą pasaulinį kalendorių, kur metai turės trylika mėnesių.

(„L. U.“)

APIE ŽYDŲ STATISTIKĄ.

Žinomas žydų veikėjas Linfield šiomis dienomis išleido knygą apie žydų statistiką 1930 m. Iš jos paaiškėjo, kad Palestinoj žydų dabar yra 161,000, iš kurių 110,000 buvo įleista į kraštą, anglams užėmus Palestiną. Žydai Palestinoj sudaro beveik 18 proc. visų gyventojų skaičiaus, — tokio nuomščio žydų gyventojų skaičius niekur kitur nepasiekia. Austrijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Lenkijoje, Dancige, Lietuvoje, Latvijoje ir Pietų ir Vakarų Rusijoje žydų gyvena 7,200,000 ir sudaro 6 proc. visų gyventojų skaičiaus. Jungtinėse Valstijose žydų yra 4,280,000 (jie sudaro 3,4 proc. visų gyventojų skaičiaus). Daugumoje kitų kraštų, jų tarpe ir Didž. Britanijoje, žydai sudaro mažiau kaip 1 proc.

Iš Kur Atsirado Įvairūs Gyvuliai

II

Minėjau, kad natūrausia ir dirbtinio atrinkimo vaisius yra gyvulių padėmės kitėjimas, nepastovumas. Be to, dalimi paties Darvino, dalimi jo pasekėjo surinkta gana daug medžiagos iš įvairių gamtos mokslų, kurie aiškiai kalba už pagrindinės Darvino mintis apie augstesnių gyvulių bei augalų pajėgumą iš žemesnių.

Daug paramos Darvino mokslo suteikia t. v. palyginamoji anatomija. Mokslo yra įrodyta, kad vienodo pažėjimo gyvuliai, apgyvendinti nevienodose sąlygose, turi ir nevienodas išorines žymes. Ir priešingai, vienodose sąlygose gyvenę gyvuliai, nors ir nevienodo pažėjimo, išorinės formos susivienodina. Vadinasi, aiškiausiai taikosi prie išorinių aplinkybių. Pav. banginis. Tai yra didelis jūrų gyvis, visai panašus į žuvį bet savo organų sudėtimi ir jų veikimu yra priskiriamas prie žinduolių gyvulių. Nors banginis ir visai panašus į žuvį, bet jis turi pastovią kūno temperatūrą (šiltą kraują), alsuoja plaučiais, širdis padalyta į keturi dalis (paprastų žuvų į dvi dalis), gimdo gyvus vaikus ir juos pienu maitina ir tt. O tas verčia manyti, kad banginis yra vienodo pažėjimo su kitais žinduoliais, tik prisitaikindamas prie išorinių aplinkybių (nes jis vandenį gyvena), jis liko panašus į žuvį.

Iš kitų pavyzdžių, gyvenimo sąlygų veikimo į gyvulius, yra t. v. rudimentaliniai organai. Tai yra organai, kurie būdami ilgai nevartojami liko neveikūs. Pavyzdžiui, veik visi požemę gyvenantieji gyvūnai turi akis. Jos jiems nereikalingos ir gal bus su laiku išnyks. Ir žmogus turi tokių rudimentalių organų, pav. akloji žarna, galėjimas ausis judinti ir kt. Visa tai anksčiau buvo reikalinga, bet šiandieninėse apylostose tat jau nustojo savo reikšmės.

Dar daugiau reikšmės įvairių gyvulių pažėjimui išaiškinti turi embriologijos mokslas. Tai yra mokslas apie gamalų rutuliojimąsi. Šio mokslo yra įrodyta, kad gemalas nuo pat savo pradžių iki tol, koks jis išvysta prašau, pergyvena įvairių stadijų, formų, kurios turi panašumo į žemesnius padarus. O tą tik ir galima išaiškinti pažėjimo mokslu. Pavyzdžiui, visi padarai prasideda iš vieno kiaušiuo (spermatozoido apvaisinto) — narvelio, iš kurio vėliau išsivysto sudėtingiausių formų gyviai. Tas primena ir dabar dar gyvenančius vienlastinius gyvius, kitaip sakant, rodo kad be išimties visa gyvūnija paeina iš paprasčiausių — vienos ląstelės gyvių. Toliau, tolimesnėse vystymosi stadijose, pasireiškia panašumas į kitas žemesnių gyvūnų formas. Pavyzdžiui, žinduolių gemalo širdis, tam tikroje stadijoje turi tik vieną prieširdį ir skilvelį, panašiai kaip žuvis, toliau atsiranda du prieširdžiai ir vienas skilvelis, panašiai, kaip varlių ir tik po to atsiranda du skilveliai ir du prieširdžiai, kaip kad turi buti. Arba driežlių, paukščių ir žinduolių gemalai tam tikrose vystymosi stadijose turi žiaunas ir visą kraują apytaką panašiai žuvies organizmui. Vadinasi, buvo laikai, kada augščiausias gamtos padaras turėjo būti žuvis.

Dar paimkime varlių vystymąsi, kurį visiems yra tekę matyti. Jis šiuo atžvilgiu ypatingai yra aiškus, nes kiaušiuo vystymasis eina ore, tuo tarpu kai kitų motinos organizme arba kiaušinyje iki pat paskutinės dienos.

Iš varlės kiaušiuo išsivysto

ne varliukas, kaip kad reikėtų laukti, bet kažkoks panašus į žuvį sutvėrimėlis — puntagalvis. Vėliau jis vis tobulėja, darosi panašesnis į varlę ir tik po kiek laiko pradeda šokinėti tikra varlė. Kodel? O todėl, kad varlių padėmė paeina iš kitų už jas žemesnių gyvulių padėmių, del ko besivystant tas ir pasikartoja.

Dėlto Darvino pasekėjas Ernest Haeckel'is savo t. v. biogenetiniu dėsniu sako: „Kiekvieno individo gemalo augime pasikartoja visa jo padėmės vystymosi istorija“. Gemalas pareina visas tas padėtis, kokioms kada tai yra buvę tolimiausieji jo protėviai. Žinoma, daugelis tokių protėvių dalyvausiu „vystymosi istorijoje“ šiandienai senai nebeegvena, del ko sunku yra nustatyti bent tiklesnę vystymosi eiga. O tas leidžia daryti įvairiausių samoningų ir nesamoningų užmetimų. Pavyzdžiui, tulas „pilietis pasakys: „jei sako, kad varlės paeina iš žuvų, tad kodėl dabar to neatsitinka. Juk vieną gražią dieną visos žuvys galėtų pavirsti varlėmis, varlės paukščiais ir tt.“ Žinoma, taip išeitų, jei viskas gamtoje darytųsi staigiai. Tuo tarpu dabar

LIETUVIAI AMERIKOJE

BRIDGEPORT, CONN.
Rytinių Valstijų Lietuviams žinotina.

Ir vėl puiki proga Conn. valstijos ir apylinkės tautiečiams susivaižiuoti ant tyro oro pikniko, kurį surengė A. L. A. S. 2-ras apskritys ir kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 13 d., 1931, Helmevish Grove Park, Long Hill, Bridgeport, Conn. Taigi gerbiamieji tautiečiai, šis piknikas vienas iš tinkamiausių atšaukti, nes vasaros sezonas jau užsibaigia, sykiu ir skaitlingi vasariniai susivaižimai ant tyro oro užsibaigs.

A. L. T. S. 2-ro apskrčio rengėjai parinko labai patogią vietą, kur atsilankę visi gerės šia pramoga. Programas susidės iš įvairių žaislų ir praealby. Jaunimas galės linksmai pasisukti, nes griežtą rinklinę muziką. Senesni turėsime proga pasikalbėti apie įvairius draugijinius bei asmeninius reikalus, kurių šiuo laikotarpiu nemažai randasi. O vieta ir laikas tokiems reikalams labai patogūs.

Kaip lengviausia surasti šio pikniko vietą: važiuojant iš Danbury į New Town, reikia važiuoti State Road iki Long Hill ir iki No. 13 Busų Stoties, pasukti po kairę ir rasti ženklus nurodančius pikniko vietą.

A. A. Sapiega,
A. L. T. S. 2-ro apskr. rašt.

BINGHAMTON, N. Y.
Dainininko Kriauciūno koncertas.

Daidininkui K. Kriauciūnui, atostogų laiku atsilankius į Binghamtoną, vietos draugų būrelis, naudodamies proga, surengė jam koncertą.

Koncertas buvo rengiamas paskubomis ir reikia pasakyti, kad iš materialio atžvilgio koncertas nepavyko, t. y. davė nuostolių. Publikos buvo mažai. Čia binghamtoniečiams reikėtų duoti didžiausias papeikimas už neatsilankymą į taip dailų koncertą, nes žinau tikrai, kad dažnai einate į amerikoniškus teatrus ir užsimokate 50c. ir

kitėjimo procesas vyksta labai iš lėto. Nėra abejonės, kad ir dabar viskas iš lengvo kitėja, tik mes to pastebėti negalime, lygiai kaip negalime pastebėti, kad žemė susaki apie saulę.

Kad seniau gyveno kitoki ir paprastesni sutvėrimai tą patvirtina ir paleontologijos mokslas (žemės iškaseny). Paleontologijos mokslas yra įrodes, kad senuose žemės istorijos laikotarpiuose gyveno, palyginus su dabartiniais gyvūnais, visiškai netobuli padarai. Kasinėjant žemės sluoksnius žymu, kad juo arčiau randasi geologinis tarpas prie mūsų gadytės, juo randasi tobulėsi, labiau sudėtingi organizmai. Imant istorinę prasmę dar neseniai, sakysime, arklių kanopos buvo perskeltos, šiandien to niekur neberasime.

Palgal paleontologijos mokslą siluro sluoksniuose randama pirmos žuvys; jūros sluoksniuose — pirmutiniai paukščiai ir tik Triaso sluoksniuose randama pirmieji žinduoliai.

Visi čia nurodyti faktai aiškiai kalba už tai, kad visos mūsų akimis matomos gyvulių padėmės paeina iš kitų padėmių gyvulių už save žemesnių, padarstiesni, o pastarieji vėl savo keliu paeina iš kitų, kol galutinai daeisime iki vienlastinių sutvėrimų, iš kurių ir bus kilusi visa žemės gyvūnija.

(„L. U.“) Stasys V.

šio labai menką meno žvilgsniu, naudą turėdami, o čia butumete turėję geriausią smagumą, klausydami vieno iš geriausių Binghamtone buvusių koncertų. Dainininkas Kriauciūnas yra vienas iš geriausių (? Red.) lietuvių dainininkų netik Amerikoje, bet ir Lietuvoje. Tai yra geras ir gerai lavintas tenoras ir pilnoj to žodžio prasmėje aktorius.

P-no Kriauciūno koncerto programoje pildyme gelbėjo p. St. Vainelkis, vietos mylimas dainininkas, kuris taipgi puikiai padainavo.

P. B. Balčikonis.

NO. ABINGTON, MASS.

Žinutės.

No. Abington yra mažas miestelis. Lietuvių čia gyvena apie 25 šeimynos. Yra dvi lietuvių draugystės, bet jos mažai ką veikia. Tiesa, šiemet abidvi surengė po pikniką. Parngimai gana gerai pavyko.

No. Abington yra tik 18 mylių nuo Bostono. Čia yra 4 dideli fabrikai, bet jie labai mažai dirba. Vienas žydų fabrikas, kur kailinius ir žiuponus siuva, šiuo laiku labai smarkiai dirba, bet jame darbininkams algos trys sykius nukatotos; reikia sunkiai dirbti, o uždirbi mažai. Šiame fabrike dirba nemaža lietuvių iš Bostono, Montello ir Stoughton. Viena avalų dirbtuvė dirba jau tik paskutinę savaitę. Po to, užsidarys visam laikui.

Šiame miestelyje yra nemaža bitininkų. Ir penki lietuvių bitininkystė užsiima. Didžiausia bitininkystė įstaiga tai L. Končiaus; jis turi suvirš 20 šeimynų bičių. Po jo seka J. Laučka, Jonas Saulėnas, Juozas Saulėnas ir p. Ručkaitis. Čia bitininkams labai gerai sekasi, nes čia yra visos Naujosios Anglijos didžiausia parpinės kleb. (Bay State Nurseries). Taip gi randasi dar ir trys kitos gėlių, kurios taipgi nemažos. Todel bitės turi iš kur gauti daug ir gero medaus.

Neseniai čia nutiko vienas dar negirdėtas nuotikis: stambaus bitininko, L. Končiaus, kaž kas pavogė du aviliu bičių. Matoma dabar toki laikai ateidai — žmonės net bites vagia, nes gal neturi duonos, tai me-

daus turės. Reikės bitininkams sugalvoti išradimą, kaip bites užrakinti.

Reporteris.

PITTSBURGH, PA.

Pažymėtinas Parengimas.

A. L. T. Sandaros Kuopų Sąryšio piknikas puikiai pavyko, kuris buvo Amšiejaus farmoj, 23 d. rugp. Turbut buvo vienas iš didžiausių šio apylinkės piknikų šią vasarą. Netik daug vietinių lietuvių buvo suvažiaavę, bet ir iš apylinkės daug mašinų buvo atvažiavę. J. Smilgiai su sunais buvo atvažiavę net iš Sharon, Pa. Programas buvo labai geras, visi pilnai patenkinti.

Pirmiausia buvo kumštines (nuo 5 val. po pietų), kumščiauos jaunas lietuvis Antanas Jokubaitis su airiu Jim Brik. Nors Brik didesnis ir sunkesnis, bet pasirodė, kad Jokubaitis visai neka tereškia. Buvo paskelbta, kad mušis tris raundus, bet nereikėjo tiek. Jau antram susikirtime airis skaitė žvaigždes atsiklaupęs ant kelių. Trečiam susikirtime referis K. Aleliunas sustabdė, nes Jokubaitis pradėjo taip mušt, kad tas jau be samonės po arevo vaikščiojo. Taigi garbė mūsų jaunam lietuviui, kuris taip puikiai pasirodė. Jokubaitis dar jaunus vyras 19 ar 20 metų ir tik pradėjo mokytis kumščiuoti. Reikia tikėtis, kad ateity bus geras kumštinnikas ir gana didelis vyrukas, sveria 190 svarų.

Po kumštinių turėjo but gražuolės rinkimas, bet tas nebuvo galima padaryti, nes mūsų lietuvių nenorėjo stot į eilę (turbut sarmatinos, kad perdidelė publika žiurėjo). Nors kelios ir paklausė, bet matant tiek daug gražių mergelių piknike atsilankiusių ir nenorinčių stot į kontestą, nutarta atidėti žiemai, gal bus galima padaryti kontestą svetainėje. Kaspinas lietuviškom spalvom, auksinėm raidėm „Miss Lithuania of Pittsburgh“ ir gintarai palikta ateities kontestui.

Neįvykus kontestui toliau sekė ritystnės. Ritosi K. Aleliunas, kuris sverė 200 sv., su Buck Trimble, 215 sv. Buvo sutarta iš vieno paguldymo (ligi pergalės) po 16 minučių Aleliunas savo priešą turėjo savo žirkle, ką referis E. Paurazas paskelbė Aleliuną laimėtoju.

Toliau vėl tęsėsi šokiai prie geros muzikos kol visai suteimo.

Taigi pikniku patenkinti visi atsilankę, patenkinti ir rengėjai, nes grynno pelno Sąryšiui davė \$153 su centais. Tai geriau negu buvo tikėtasi, nes įžanga buvo 25c. moterims ir 50c. vyrams. O kas svarbiausia, tai didelės bedarbės apie Pittsburghą siaučia.

J. Virbickas.

Padėkos žodis.

Reikia tart padėkos žodis tiems sandariečiams, kurie dirbo ir daug dirbo laike pikniko 23 d. rugp. Pirmiausia moterims: O. Zambauskienė, K. Benetaitienė, A. Gilienei ir K. Jasevičienei. vyrams: V. Zambauskui (jaunasis), V. Virbickui, J. Lazauskui, J. Petraičiui, K. Benetaičiui, A. Vainoriui, B. Lapeikai, R. Radziukiniui ir A. Janulevičiui. Tvarkos palaikymui darbavos: J. Virbickas, P. Marmokas ir F. Pikšris. Taip pat šv. Jurgio parapijos kleb. kun. Z. Vipartui, kuris garsino bažnyčioj ir podraug pats dalyvavo piknike. Taip pat visai atsilankiusiai publikai ir sportininkams: A. Jokubaičiui, K. Aleliumui, E. Paurazui ir kitiems.

Pelno nuo pikniko liko \$153.50, kurių 50 dol. paskirta „Sandarai“ (sandariečių organizmui), 50 dol. Sandaros seime delegatų priėmimui ateinanči

pavasarij ir \$53.50 į Kuopų Sąryšį bėgantiems reikalams.

A. L. T. S. Kuopų Sąryšio Valdyba:

Pirm. P. Marmokas,
Sėkr. J. Virbickas,
Išdin. F. Pikšris.

Pittsburgho Biznierių Vaidai.

Pittsburghe žinomas geras biznierių J. Dargis užsidedo naują duonos kepyklą „Kauanas“ N. S. lietuvių kolonijoj, kur turi didelę kepyklą P. Pivarunas. Abu čia minimi asmenys geri lietuviai ir gerj biznierių. Bet bizny pradėjo pyktis. Rugp. 15 d. P. Pivarunui nuvažiavus su duona į McKees Rock, Pa., kur Dargis apsigyvenęs, čia iš p. Dargio kaltės įvyko smarkus susipykimas ties kooperacijos krautuve, del ko prisėjo net susibylinėt mūsų duonkepiams. Bet pagaliau susitaikė ir prižadėjo kito kito neužkabint.

Ištikro but labai pageidaujama, kad mūsų lietuviai visą savo energiją pašvestų savo biznio pagerinimui ir daugiau vietų užkariaut tarpe svetimauciu. Man kartą pasitaikė atsilankyti į svetimauciu mėsinę, čia ant Butler St. Moteris, rodos slavokė, įėjus prašo „Lithuanian bread“. Aš ir žiūriu akis išvertęs kokią čia duoną jai duos, o gi žiūriu patarnautojas atneša Pivaruno duonos kepalėlį. Pasirodo, kad svetimauciai lietuvių iskeptą duoną mėgsta, tik reikia mūsų duonkepiams savo produktą plačiau tarp svetimauciu paskleist — naujos rinkos paieškot. Tuomet užteks vietos ir Pivarunui, ir Dargiui, ir kitiems.

Žinąs.

SCRANTON, PA.
„Tautos Balsas“.

Lietuvių Tautinės Bažnyčios mėnesinis laikraštis eina punktualiai. Antras numeris iš spaudos jau išėjo. Ir šiam numeriui parinkta įvairi ir aktual medžiaga. Metams laikraštis kainuoja 1 dol. ir 50 centų. Adresas: „Tautos Balsas“, 1743 North Summer Ave., Scranton, Pa.

Tel. Newtown 4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisinotas Graborius ir Balsamotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti Grand St., Maspeth, L. I. N. Y.

Tel. Madison 7365
DR. F. MATULAITIS,
322 Holbrook Avenue,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12-3 p. m. ir 6-8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Lietuvos Bondsų

Savininkai gaus augščiausią marketo kainą pinigais. Del informacijų rašykite Dept. 2.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savę skausmais, Reumatizmą, Sausgėlę, Kaulų Gėlimą, arba Mėšlungiu — raumėnų sukimū, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND
moutis lengvai pašalina viršminėtas ligas: mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c. per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydysis, kaina 50 centų.
JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai-guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksiniai — po \$1.00; paausuoti — po 50c. Duodant užsakymus mažiau kaip ant vieno dolerio, reikia prisiųsti 10c. persiuntimo registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paausuoti 50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos-pečetis

Geležinės Pečetis, išspaudžiamos
i popierą \$6.00
Guminės Antspaudos su atramento paduškėle — po \$3.00

SLA. kvitų ir orderių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui — po 50c.

SLA. mokesčių-rekordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo apdara su raktu ir 25 lakštų parsiudoda tikta už \$3.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėmis mokesčiais, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tuščios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirūpinti siųgti viršui pabriežtus kuopoms būtinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mokesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančių adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

IŠ SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS SUVAŽIAVIMO.

Kaip jau buvo pereinamame „Tėvynės“ num. pranešta, kad rugsėjo 1 d. prasidėjo SLA. Pildomosios Tarybos suvažiavimas, kuris tęsėsi tris dienas ir kaip reguliarium Pildomosios Tarybos suvažiavime išspresdė visa eilė organizacijos reikalų. Be išvardintų pereinamame pranešime SLA. viršininkų pirmą dieną suvažiavime dalyvavo ir Kontrolės Komisijos nariai: pp. J. Grinius, X. Strumskis ir J. Glaveckas. Jie dalyvavo S. L. A. Centre įvykusio incidento tardyme kaip savo patiekto skundo palaikytojai ir liudininkai, bei kaltinamojo „Tėvynės“ redaktoriaus svarbiausi tardytojai. Be to reikalo, jie Centre patikrino tam tikras išmokėjimų sąskaitas ir kai kuriais kitais reikalais sulig SLA. turto tvarkymo patiekė Pildomajai Tarybai rekomendacijas ir bendrai su Pildomajai Taryba jas apkalbėjo.

Šių žodžių rašytojas patyrė skundo prieš „Tėvynės“ redaktorių sekamą išspresdimą: rugsėjo 2 d. popietinėje sesijoje je Pildomajai Taryba pradėjo svarstyti skundo reikalą, nes priešpriešinėje sesijoje svarstė kitus reikalus. Pagaliau pašauktas je Pildomosios Tarybos suvažiavimą kaltinamasis ir čia jam SLA. Prezidentas p. Gegužis pareiškė maž daug sekamai: Pildomajai Taryba didžiama balsų (vėliaus teko patirti 5 bal. prieš 2 bal.) pripažino Tamstą kaltu del įvykusio incidento SLA. Centre liepos 24 d. už nesudraudimą savo žmonos ir taip pat didžiama balsų nutarė priimti Kontrolės Komisijos rekomendacijas Tamstą prašalinti iš „Tėvynės“ redaktoriaus vietos. Tačiau Pildomajai Taryba savo nuosprendžio nevykdė, jei Tamsta išpildys sekamas sąlygas: prisipažinti kaltu, atsiprašyti už įvykusį incidentą ir užtikrinti Pildomajai Tarybą, kad Tamstos žmona nesilankys je SLA. Centre. Kaltinamasis pareiškė, kad nors nesijaučias nusikaltusiu, nes eidamas je „Tėvynės“ redakciją savo darbo reikalais liepos 24 d. vakare neturėjo jokio tikslo tokius incidentus kelti ir nemaneš, kad tas gali įvykti, bet jei Pildomosios Tarybos yra tokis nutarimas ir reikalavimas, tai prisipažįstas kaltu ir taip pat nors pačiam del to incidento prisėjo daugiausiai nukešti nesmagumų moraliai ir kitaip, vienok atsiprašęs visu, kam tuo incidentu padarytas nesmagumas; taip pat užtikrino, kad ponis Vitaitienė daugiau je SLA. Centro įstaigą nesilankys, nes ji pati davus garbės žodį po to įvykio ir tokis užtikrinimas buvo duotas SLA. Prezidentui ir Vice Prezidentui liepos 27 d., todėl kaltinamasis ir dabar užtikrinimą pakartojo ir pareiškė tikrai žiną, kad jo žmona duotą garbės žodį išlaikys. Po to, SLA. Sekretorius dar pareiškė, kad tarpe sąlygų buvęs reikalavimas, kad „Tėvynės“ redaktorius nei žodžiu, nei raštu neprišimtų daugiau apie vedamą Sekretoriaus Centre tvarką ir darbininkų samdymą ir niekam nerašinėtu ir nekalbėtų prieš Sekretorių asmeniškai. Kaltinamasis je tai atsakė, kad niekuomet ir niekam nekalbėjo ir nerašinėjo neteisėybės, bet jei tas skaitoma prasizengimu, tai jis sutinkąs daugiau neminėti SLA. Sekretoriaus pavardės. Vadinas, pastatytos kaltinamajam sąlygos išpildytos ir tokiu būdu Pildomosios Tarybos nuosprendis suspenduotas, nes kaltinamajam Pildomajai Taryba

daugiau nieko oficialiai tuo reikalu nepranešė.

Be to, „Tėvynės“ redaktorių Pildomajai Taryba pasiūkė suvažiavimą painformavo, kad ji nutarus vengti tolimesnių nesupratimų SLA. narių tarpe del to įvykio ir todėl nutartai, kad „Tėvynėje“ nebutų talpinami jokie raštai, nei kuopų rezoliucijos tuo reikalu, kuomet visas dalykas galutinai išspresdė Pildomosios Tarybos suvažiavimu.

Kiek teko patirti, tai skundas prieš ponį Vitaitienę atidėtas svarstyti sekamam reguliarium Pildomosios Tarybos suvažiavimui, nes dabar kaltinamoji atsisakius stoti Pildomosios Tarybos tardymu del to, kad jai neįteikta skundo kopija ir neduota prisirengimui save apginti, kaip tą nurodo Susiv. Liet. Amerikoj konstitucija. Nors skundžiamoji savo pareiškime nurodė, kad sulig konstitucijos Pildomajai Taryba neturinti tiesioginės jurisdikcijos eilinių narių teisimui ir tokiis skundas pirmiausiai turi eiti per kuopą, bet, matoma, Pildomajai Taryba kitaip tą reikalą supranta ir mananti turį teisę eilinius narius tokiais atsitikimais teisti ir todėl nutarėsi bylą nagrinėti Pildomajai Taryboje.

Be eilinių techninio pobūdžio reikalų aptarimo, padaryta sekami nutarimai:

Plačiai aptarta dvejopo SLA. Jubilėjaus minėjimas sekamo lapkričio mėnesio laiku ir nutarta teikti kuopoms visokia galima moralė pagelba tame svarbiame darbe kaip atskirų Pildomosios Tarybos narių įėjomis, taip ir Centro pastangomis; galutinai užgirta „Tėvynės“ redakcijos patiektas planas „Tėvynės“ Jubilėjaus Numerio išleidimui.

Nutarta paskirti iš SLA. Našlių ir Našlių Fondo 5,000 dol. paskolą bedarbių SLA. narių šelpimui duoklėms je organizaciją užsimokėti ir iš šios sumos bus teikiama SLA. kuopoms tam tikromis sąlygomis paskolos, iš kurių kuopos vėl silyginiai nariams teiks paskolas tik duoklių užsimokėjimui. SLA. Pildomosios Tarybos nominacijoms laikas nutarta skirti kaip paprastai nuo lapkričio 1 d., iki gruodžio 31 d., 1931 m., o rinkimams — nuo kovo 1 d. iki balandžio 30 d., 1932 m.

Tai tiek svarbesniais šiam Pildomosios Tarybos suvažiavime nutarimais. Smulkmeniškai šio suvažiavimo visus nutarimus SLA. nariai sužinos iš oficialio suvažiavimo protokolo, kuomet jis tils „Tėvynėje“.

Užsibaigus suvažiavimui S. L. A. Ido Globėjai dar porą dienų dirbo Centre, peržiūrėdamis SLA. Sekretoriaus knygas ir patikrindami SLA. turto stovį.

SAUNIOS SUTUOKTUVĖS.

SLA. 70 kuopos iš Cliffside, N. J., sekretorius ir Švedų Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas p. Vladas F. Mušinskas susituko su p-le Adele Gabarčiute, brooklyniete, rugsėjo 6 d., Karalienės Angelių parapijos bažnyčioje. Vestuvių puota įvyko p. Kasmodiaus salėje, Brooklyne. Puotoje dalyvavo gražus būrelis jaunųjų giminiių ir draugų. Jaunieji medaus mėnesį praleisti išvyko je Maine ir New Hampshire valstijas, taip pat aplankydami ir kitur įdomesnes vietas. Linkėtina jaunavedžiams laimingo ir gražaus šeimyninio gyvenimo.

Reporteris.

P-LĖS V. TAMKIUTĖS KONCERTAS.

Teko patirti, kad piano mokytojos ir dainininkės p-lės Vajoletės Tamkiutės mokinių koncertas įvyks sekmaadienį, spalio 18 d., 4 val. po pietų, Shuberto salėje, 852 Monroe St., Brooklyne. Dabar eina priruošiamasai darbas su mokiniais ir reikia tikėtis, kad bus tikrai gražus ir įdomus koncertas.

Reporteris X.

NEPAMIRSKITE STANKUNO KONCERTO.

Sekamą šeštadienį, rugsėjo 12 d., Lietuvių Amerikos Piličių Klubo Salėje, 80 Union Ave., kertė Stag St., Brooklyne, įvyksta įdomus plačių programų koncertas. Dalyvauja visa eilė pasižymėjusių artistų. Koncertas prasidės 7 val. vakare, po koncertui šokiai iki vėlomos. Įžanga \$1.00 asmeniui, tik je šokius 50c. Koncertas užsitarauja visų atsilankymo. Dainų Mėgėjas.

GRĮŽO IŠ EUROPOS IR LIETUVOS.

žinomų veikėjų ir SLA. narių ponų Kralikauskų iš Newark, N. J., dukrelė mokytoja p-lė Ragina M. Kralikauskaitė grįžo iš kelionės po Angliją, Pranciją, lankėsi ir Lietuvoje. Aplankė savo tėvelio p. Kralikausko gimtinę vietą provincijoje.

Rugsėjo 5 d. buvo surengtas drauginis vakarėlis p. Kralikauskų rezidencijoje, kuriame dalyvavo gražus būrelis artimų draugų ir draugų. Buvo pasakyta įspūdingų kalbų — kalbėjo p. M. L. Vasiliauskas, p. A. B. Strimaitis, p. P. Jurgėla, Dr. J. Kralikauskas, p. Žilėvičius, p. Kralikauskas (Kralikausko brolis) ir tėveliai; pagaliau pati p-lė Kralikauskaitė papasakojo savo kelionės įspūdžius.

Vakarėlis suteikė malonaus įspūdžio. Smulkininkas.

LANKESI REDAKCIJOJ.

Rugsėjo 8 dieną aplankė „Tėvynės“ Redakciją S. L. A. veikėjas p. F. Živatas iš Scrantono, Pa. Grįžo p. Živatas kartu su p. Algirdu Gilbaidiu ir jo žmona iš Worcester, Mass., kur švenčių metu viešėjo, tad prie progos visi kartu aplankė ir SLA. Centro įstaigą.

GRĮŽO IŠ ITALIJOS.

Dainininkė p. J. Jankienė, kuri keletą metų studijavo Italijoje, sugrįžo Amerikon laivu „Conte Grande“, iš Neapolio je New Yorką laivas pribuvo rugsėjo 7 d., 2 val. po pietų. Prie laivo pasitiko jos vyras p. J. Jankus ir giminės, buriys pažįstamų ir draugų. Patikimas artistės buvo įspūdingas, jaudinantis, kuomet p. Jankus ir švogeris p. Ambraziejus įteikė artistei po didelį buketą gėlių.

Laikiniai ponis Jankienė asistuoja pas savo švogerį V. Jankų, Center Port, L. I.

Tas-Pats.

SUMUSĖ KELIONES REKORDĄ.

Amerikos lakunai vienas po kito lenktyniuoja ir sudaro naujus greitumo rekordus. Iš lietuvių dabar pasirodė SLA. narys ir Newarko biznierzis p. A. S. Trečiokas, kuris rugpjūčio 3 dieną iškelavo iš New Yorko je Lietuvą, aplankė Klaipėdą, Palangą, Kauną, Birštovą ir kitas Lietuvos garsias vietas ir to paties rugpjūčio mėnesio 29 d. jau buvo New Yorke.

Iki šiam laikui dar niekas iš lietuvių tokio kelionės rekordo nėra sudaręs. Dabar, rodos, Lietuva būtų arčiau, negu Chicago.

A. B. S.

Kraustotės?

JUMS REIKS IR TELEFONĄ PERKELTI!

Telefonas bus jums labai reikalingas kada jūs persikraustysite gyventi ar dirbti kitoje vietoje. Reiks daug dalykų atlikti. Telefonas tame gali daug patarnauti, daug laiko ir darbo sutaupinti.

Daug žmonių neužilgo pradės kraustyti. Bet jei jūs mums pranešit kada ir kur jūs kraustotės — apie dvi savaites pirmu kraustysitės — mes galėsime jums suteikti greitą patarnavimą.

Tik patefonuokite mūsų telefonų Biznio įstaigai.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

Kuopu Susirinkimai

Sweet Valley, Pa. SLA. 291 kuopos susirinkimas įvyks 13 d. rugsėjo, 10 val. ryte, Dom. Pajaujo uky. Visi nariai ir narės kviečiami pributi je metinį susirinkimą, nes turime svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 297 kuopos.

M. Padolskis — pirgi.

Pittsburgh, Pa. SLA. 353 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 13 d. rugsėjo, 2 val. po pietų, A. P. L. A. svetainėje, 24 Locust St., McKees Rocks, Pa. Malonėkite visi nariai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokeskis.

D. Sanda — sekr.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos susirinkimas įvyks 13 d. rugsėjo, Red Man svetainėje, ant Bank Road. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes turime svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 297 kuopos.

Antanas Aliusius — sekr.

Silpnas Skilvis Padaromas Stiprus.

Jeigu jūs turite mažą apetitą ir ką jūs valgotė yra sunkiai suvirškinama, arba padaro jums nesmagumą, imkite Nuga-Tone tik per kelias dienas ir pastebėkite nepaprastą pagerėjimą. Nuga-Tone suteiks jums geresnį apetitą ir ką jūs valgysite bus lengvai suvirškinama. Nuga-Tone išvalo kūną nuo ligų perų, pašalina inkstų puslės pakrikimus, nuveikia konstipaciją ir priduoja naują spēką ir jėgą nervams, raumenims ir gyvastingiesiems organams. Nuga-Tone yra paravinėjamas aptiekininkų. Jeiga aptiekininkas neturi jo, paprašykite je užsakyti del jį iš savo urmininko.

PIRKIT VISI... PAS JASAITI-KIBIRKŠTĮ

Anglis ir Coke
Range ir Fuel Oil
Rainbow Oil Burner
Prieinamesnė Kaina
Geriausias Tavoras
Ypatiskas Patarnavimas
SLA. Nariai
Musų Telefonas
Dial 4-6551—3-6751

THE J & K CO.
204 DEWEY ST.,
WORCESTER, MASS.

— Visi SLA. nariai biznierziai garsinkitės „Tėvynėje“.

Paieškojimas

Kazys Brazauskas (Braz), buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris. Prieš 1920 m. ieškomasai Brazauskas gyveno Newark, N. J. ir buvo vietos vyčių kuopos narys. Ieškomasai ar asmens žiną apie je prašomi kreiptis je Lietuvos Pasiuntinybę Amerikai:

LITHUANIAN LEGATION,
2622 — 16th St., Northwest,
WASHINGTON, D. C.

SVEDU AMERIKOS LINIJA

LA NEWYORKO KLAIPEDA
Per Ethenburga
TRUMPAS KELIAS LIETUVA PER SVEDIJA

Informacijos ir laivakortės gaudamos pas savo agentą arba: SWEDISH AMERICAN LINE, 21 State St., New York City.

AMERIKOS LIETUVIS

TIK \$1.00 METAMS
Lietuvoje \$2.00 Metams
JEI NORI ŽINOT KAS PASAULY DEDASI,
Užsirašyk Amerikos Lietuvį, Savaitinį Laikraštį už Nupigintą Kainą — Tik \$1.00 Metams

NAUDOKIS PROGA DABAR!

Amerikos Lietuvio Knygynė Galit Gaut Šias Svarbias Nupiginta Kaina Knygas:
1) — Vilniaus Albumas su Lietuvos Istorija. Kaina \$4, dabar \$1.
2) — Lietuvos Istatymai. Kaina \$4, dabar tik \$1.
3) — Didysis Sapnininkas. Kaina 75c, dabar 50c.
4) — Ukinknystė, Ukinkny Rankvedis — Patarėjus 50c.
5) — Paslaptys Lošimo Kazromis 25c.

IMANT VISAS SYKIU, PASIUSIME UŽ \$3.00
Adresuokite Šitaip:
AMERIKOS LIETUVIS,
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

MOKYKLŲ VADOVELIAI

LIETUVOS LAIDA — GAUNAMI DABAR!

A. B. C. Pradžiamokslis (J. Damijoniaičio)	35c.
Vaikų Darželis (Dalis I)	60c.
Liet. Kalbos Gramatika (J. Damijoniaičio)	75c.
Liet. Kalbos Gramatika (Rygiškių Jono)	75c.
Sakalėlis (spalvotas) (Dalis I. Esmaitis)	50c.
Sakalėlis (Dalis II. Pradžios mokyklai)	50c.
Sakalėlis (Dalis III)	\$1.00
Sakalėlis (Dalis IV)	\$1.50
Krašto Mokslo Vadevelis (Istorijos Pradž.)	50c.
Aritmetikos Uždavinynas (Pr. Mašiot)	75c.
Liet. Literatūros Vadevelis	\$1.00
Buhalterijos Kursas	80c.
Plokštumo Trigonometrija	\$1.00
Visuotinio Istorija	\$1.50
Drambliukštis (paveikslų knyga vaikams)	\$2.00
Naujoji Istorija	\$1.50
Liet. Geografija (Klimo)	\$1.25
Geometrijos Uždavinys	\$1.00
Virtėja (Vadevelis valgių gamybai)	\$2.00

Mokyklėms duodama nuolaida.

Su užsakymais kreipkitės:

VIENYBĖ

193 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas—S. Gegužis,
Mahanoy City, Pa.
Vice-Prez.—A. Mikalauskas,
2309 E. 21-st St.,
Brooklyn, N. Y.
Sekretorius—P. Jurgeliutė,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
Iždininkas—K. P. Gugis,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Dr.-Kvot.—Dr. E. G. Klimas,
2538 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.
Iždo Glob.—M. A. Raginskas,
P. O. Box 144,
Plymouth, Pa.
Iž. Glob.—J. Januškevičius, Jr.,
4 Seymour Ave.,
Hartford, Conn.

Istatymų Komisija:

P. W. Birštonas, Oak St.,
Shenandoah, Pa.
Adv. J. B. Borden,
105 W. Adams St.,
Chicago, Ill.
Adv. J. S. Lopatto,
703 Miners Bank Bldg.,
Wilkes Barre, Pa.

Apšvietos Komisija:

Dr. M. J. Vinikas,
8618 — 102-nd St.,
Richmond Hill, L. I., N. Y.
Dr. K. Drangelis,
2417 W. 63-rd St.,
Chicago, Ill.

J. Pronsus,
5659 Woodlawn Ave.,
Chicago, Ill.

Kontrolės Komisija:

J. V. Grinius,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

K. Strumskis,
P. O. Box 342,
Brooklyn, N. Y.

J. Glaveckas,
135 Milford St.,
Brooklyn, N. Y.

Susivienijimo Stovio, Skundų
ir Apeliacijų Komisija:

Adv. F. J. Bagočius,
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

Adv. N. Rastenis,
700 W. Lombard St.,
Baltimore, Md.

Adv. J. P. Uvick,
2333 Barlum Tower Bldg.,
Detroit, Mich.

Sveikatos Komisija:

Dr. A. Montvidas,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.

Dr. J. Jonikaitis,
3732 Michingan Ave.,
Detroit, Mich.

Dr. A. J. Karalius,
3147 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Finansų Komisija:

Adv. A. A. Olis,
11 So. La Salle St.,
Chicago, Ill.

Geo. J. Stungis,
6607 So. California Ave.,
Chicago, Ill.

K. J. Mačiukas,
6812 S. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

O. Kirienė,
3335 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

J. Rautkytė,
50 Sterling St.,
Worcester, Mass.

Jaunųjų Komisija:

E. Mikužiutė,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

A. Osipavičiūtė,
18½ Columbia St.,
Worcester, Mass.

J. Kaulas,
1010 W. 69-th St.,
Chicago, Ill.